

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-75-26

Druk nr 2599
Warszawa, 25 maja 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o ratyfikacji Konwencji w sprawie utworzenia
Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń
dla Ukrainy, sporządzonej w Hadze dnia
16 grudnia 2025 r.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw
Roszczeń dla Ukrainy, sporządzonej w Hadze dnia 16 grudnia 2025 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy, sporządzonej w Hadze dnia 16 grudnia 2025 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 16 grudnia 2025 roku w Hadze została sporządzona Konwencja w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Karol Nawrocki

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

Uzasadnienie

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu związania Rzeczypospolitej Polskiej Konwencją

24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska dokonała agresji przeciwko Ukrainie. Wszczęcie pełnoskalowej inwazji stanowi rażące naruszenie prawa międzynarodowego i wiążących Federację Rosyjską zobowiązań międzynarodowych. Zarówno Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (dalej: ONZ), jak i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy uznały, że Federacja Rosyjska przez swoją agresję przeciwko Ukrainie narusza podstawowe zasady prawa międzynarodowego publicznego, zapisane m.in. w art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych, który zakazuje użycia lub groźby użycia siły przeciwko nietykalności terytorium lub niepodległości politycznej innego państwa. Agresja Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie została potępiona w rezolucjach przyjętych przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. W rezolucji przyjętej 14 listopada 2022 r. (nr A/RES/ES-11/5) stwierdzono, że Federacja Rosyjska musi ponieść konsekwencje prawne wszelkich swoich czynów międzynarodowo bezprawnych popełnionych w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie. Zgromadzenie Ogólne ONZ uznało potrzebę utworzenia, we współpracy z Ukrainą, międzynarodowego mechanizmu reparacji. Całościowy mechanizm kompensacyjny ma objąć: 1) Rejestr Szkód, 2) Międzynarodową Komisję do spraw roszczeń, 3) Fundusz Kompensacyjny. Jako pierwszy krok zmierzający w tym kierunku zalecono państwom utworzenie międzynarodowego rejestru szkód. Inicjatywę w tym zakresie przejęła Rada Europy. Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie (dalej: Rejestr Szkód) został utworzony na podstawie rezolucji Komitetu Ministrów Rady Europy z 12 maja 2023 r. Aktualnie uczestnikami lub członkami stowarzyszonymi Rejestru Szkód są 44 państwa (wszystkie państwa członkowskie Rady Europy z wyjątkiem Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Bośni i Hercegowiny, Węgier, Republiki Serbii, Republiki Turcji oraz państwa spoza Rady Europy: Związek Australijski, Japonia, Kanada i Stany Zjednoczone Ameryki) oraz Unia Europejska. Zadaniem Rejestru Szkód jest przyjmowanie i rejestrowanie skarg od osób indywidualnych, osób prawnych, a także skarg państwa ukraińskiego dotyczących szkód, strat i krzywd wyrządzonych niezgodnymi z prawem działaniami Federacji Rosyjskiej, poniesionych w związku z rosyjską agresją przeciwko Ukrainie.

W 2024 r. rozpoczęto dyskusje nad utworzeniem Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy (dalej: Komisja). Zadaniem Komisji ma być rozpatrywanie skarg zarejestrowanych

przez Rejestr Szkód, a także podejmowanie decyzji w przedmiocie odszkodowania za poniesione szkody. W dniach 24–26 marca 2025 r., 12–15 maja 2025 r., 14–18 lipca 2025 r. oraz 9–12 września 2025 r. odbyły się 4 rundy negocjacji Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy (dalej: Konwencja), stanowiącej podstawę prawną utworzenia Komisji. W negocjacjach brało udział ponad 50 państw oraz Unia Europejska. Ze strony polskiej w negocjacjach uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych na podstawie mandatu negocjacyjnego udzielonego przez Prezesa Rady Ministrów. Podczas ostatniej rundy negocjacyjnej zatwierdzono i wstępnie przyjęto tekst Konwencji w formie tzw. konwencji otwartej Rady Europy. Oznacza to, że do Konwencji mogą przystąpić również państwa niebędące członkami Rady Europy. Konwencja przewiduje ponadto możliwość przystąpienia do niej Unii Europejskiej oraz innych organizacji integracji regionalnej.

1 października 2025 r. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy wydało jednomyślnie pozytywną opinię nt. projektu Konwencji. Projekt Konwencji został zaakceptowany przez Komitet Ministrów Rady Europy w dniu 22 października 2025 r. Do przyjęcia tekstu Konwencji i do jej podpisania doszło podczas konferencji dyplomatycznej w Hadze 16 grudnia 2025 r. Dotychczas Konwencja została podpisana przez 35 państw¹ i Unię Europejską. Obecnie trwają procedury wewnętrzne dotyczące ratyfikacji Konwencji w 19 państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz w Ukrainie i w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z perspektywą ich zakończenia w połowie lub do końca roku 2026. Estonia ratyfikowała Konwencję 11 marca 2026 r.

Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Konwencją umożliwi udział w procesie dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej od agresora za wyrządzone szkody. Każdy członek Komisji będzie miał bowiem swojego przedstawiciela w Zgromadzeniu Członków Komisji. Zgromadzenie będzie pełniło kluczową rolę w realizacji mandatu Komisji, nadzorując

¹ Konwencję dotychczas podpisały następujące państwa: Czarnogóra, Gruzja, Irlandia, Konfederacja Szwajcarska, Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Królestwo Hiszpanii, Królestwo Niderlandów, Królestwo Norwegii, Królestwo Szwecji, Księstwo Andory, Księstwo Lichtensteinu, Księstwo Monako, Republika Austrii, Republika Chorwacji, Republika Cypryjska, Republika Estońska, Republika Federalna Niemiec, Republika Finlandii, Republika Francuska, Republika Grecka, Republika Islandii, Republika Litewska, Republika Łotewska, Republika Malty, Republika Mołdawii, Republika Portugalska, Republika San Marino, Republika Słowenii, Republika Włoska, Rumunia, Rzeczpospolita Polska, Ukraina, Wielkie Księstwo Luksemburga, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

jej prace oraz prace ciała ją tworzących. Ponadto związanie się Konwencją umożliwi Członkowi zasiadanie w Komitecie Finansowym i w Radzie Komisji, nominowanie kandydatów na Komisarzy oraz nominowanie kandydata na Dyrektora Wykonawczego. Pracownikami Komisji będą mogli zostać obywatele wszystkich państw członkowskich Rady Europy i obywatele wszystkich Członków Komisji.

Wspieranie inicjatyw międzynarodowych mających na celu utrzymanie, a wręcz zwiększanie presji politycznej i ekonomicznej wobec Federacji Rosyjskiej ma służyć doprowadzeniu do rozpoczęcia i przeprowadzenia sprawiedliwego procesu pokojowego oraz zakończenia agresji Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, a także będzie wyrazem wsparcia dla Ukrainy i elementem walki z rosyjskim imperializmem. W interesie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej leży wspieranie wysiłku Ukrainy w walce z agresorem i pociągnięcie Federacji Rosyjskiej do odpowiedzialności za czyny międzynarodowo bezprawne w Ukrainie i przeciwko Ukrainie, w tym agresji Federacji Rosyjskiej naruszającej Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również wszelkie popełnione przez nią naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka.

Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Konwencją wzmocni jej pozycję jako partnera strategicznego Ukrainy, a także przyczyni się pozytywnie do zacieśniania relacji bilateralnych pomiędzy państwami, co jest szczególnie istotne, mając na względzie między innymi bliskie stosunki gospodarcze pomiędzy oboma państwami. Dodatkowo podkreśli wsparcie Rzeczypospolitej Polskiej dla Ukrainy w jej dążeniu do powojennej odbudowy, stabilizacji i rozwoju.

Ratyfikacja Konwencji leży w interesie Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko jako akt solidarności, lecz także jako wyraz konsekwentnej obrony porządku międzynarodowego opartego na prawie międzynarodowym, stanowiącym fundament pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Państwo, które samo wielokrotnie w historii doświadczało bezprawnej agresji, konsekwencją której były dotkliwe straty wojenne, ma szczególną legitymację, by wspierać utworzenie mechanizmów dochodzenia sprawiedliwości międzynarodowej i odpowiedzialności od państwa agresora. Utworzenie Komisji wzmacnia przekonanie, że

naruszenia prawa międzynarodowego nie pozostają bez konsekwencji, a ciężar odbudowy powinien spoczywać na agresorze, a nie na ofierze agresji.

Powołanie Komisji ma też mieć funkcję odstrasżającą dla potencjalnych przyszłych agresorów, dowodząc, że odpowiedzialność państwa za czyny międzynarodowo bezprawne jest ugruntowaną zasadą w prawie międzynarodowym, a na naruszcycielu spoczywa obowiązek pełnej reparacji za szkody spowodowane czynami międzynarodowo bezprawnymi. Proces ten, został rozpoczęty przez powołanie Rejestru Szkód, a następny jego etap stanowi powołanie Komisji.

Rozwiązania przyjęte w Konwencji były wzorowane na dokumentach statutowych, między innymi Komisji Odszkodowawczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (dalej: UNCC). UNCC została utworzona jako organ pomocniczy Rady Bezpieczeństwa ONZ. Jej zadaniem było rozpatrywanie roszczeń i wypłacanie odszkodowań za straty i szkody poniesione w wyniku inwazji Iraku na Kuwejt i okupacji tego kraju w latach 1990–1991. UNCC została utworzona po zakończeniu konfliktu zbrojnego. Odmienne rozwiązanie zostało przyjęte w przypadku Komisji – prace nad jej utworzeniem rozpoczęły się jeszcze w trakcie aktywnych działań wojennych. Rejestr Szkód rozpoczął przyjmowanie skarg 2 kwietnia 2024 r. i wydaje decyzje co do ich zarejestrowania. Rozpoczęcie prac nad dokumentacją szkód jeszcze w trakcie aktywnego konfliktu zbrojnego daje możliwość precyzyjnego szacowania szkód i zbierania dowodów, co zwiększa prawdopodobieństwo skutecznego pociągnięcia agresora do odpowiedzialności. Doświadczenia wielu państw, w tym Rzeczypospolitej Polskiej, pokazują, że zgromadzenie materiału dowodowego i obliczenie wysokości poniesionych strat wojennych z upływem czasu jest zadaniem trudnym i obciążonym ryzykiem błędu. W związku z tym uzasadnione i wskazane jest powołanie Komisji w możliwie jak najszybszym terminie, nie czekając na zawarcie traktatu pokojowego pomiędzy stronami konfliktu.

Z perspektywy pragmatycznej, inicjatywa ta służy również ochronie interesów polskich podatników oraz przedsiębiorców, którzy już dziś ponoszą koszty wsparcia Ukrainy. Systemowe dochodzenie roszczeń i tworzenie podstaw prawnych do uzyskania reparacji zwiększa szansę na to, że część tych kosztów zostanie w dłuższej perspektywie zapłacona przez sprawcę szkód. Powołanie Komisji ds. Roszczeń może zatem służyć także polskim obywatelom

i przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkody spowodowane czynami międzynarodowo bezprawnymi Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy. Jest to więc rozwiązanie racjonalne finansowo i zgodne z zasadą odpowiedzialności sprawcy, a także zabezpieczające słuszne interesy polskich obywateli i osób prawnych, którzy ponieśli szkody w wyniku agresji rosyjskiej.

Zaangażowanie Rzeczypospolitej Polskiej w proces utworzenia Komisji wzmocni jej wizerunek na arenie międzynarodowej jako państwa przywiązującego duże znaczenie do przestrzegania prawa międzynarodowego i do zapewnienia odpowiedzialności międzynarodowej za naruszenie prawa międzynarodowego przez państwo naruszciciela.

W związku z opracowaniem oficjalnego tłumaczenia Konwencji na język polski w ramach Unii Europejskiej po podpisaniu Konwencji uaktualnione zostało jej tłumaczenie. Wprowadzone zmiany nie mają jednak charakteru merytorycznego, ale redakcyjny, a ich celem jest zapewnienie funkcjonowania w obrocie prawnym jednego tekstu Konwencji w języku polskim.

2. Wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Konwencja nie wpłynie bezpośrednio na obowiązujący w Rzeczypospolitej Polskiej stan prawny.

Związanie się Konwencją przez Rzeczpospolitą Polską nie będzie wiązało się z utworzeniem nowej organizacji międzynarodowej. Komisja zostanie powołana jako organ w ramach struktury organizacyjnej Rady Europy. Będzie posiadała podmiotowość prawnomiędzynarodową. Siedziba Komisji ma znajdować się w Hadze.

Komisja ma być organem administracyjnym, powołanym do rozstrzygania roszczeń odszkodowawczych za szkody, straty lub krzywdy spowodowane przez czyny międzynarodowo bezprawne wyrządzone przez Federację Rosyjską w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie w dniu 24 lutego 2022 r. lub po tym dniu w odniesieniu do osób fizycznych i prawnych, a także państwa ukraińskiego, w tym jego władz regionalnych i lokalnych oraz

podmiotów będących własnością państwową lub kontrolowanych przez państwo. Konwencja przewiduje możliwość rozszerzenia jej zakresu czasowego na okres rozpoczynający się od dnia 20 lutego 2014 r.

Struktura organizacyjna Komisji obejmuje: Zgromadzenie, Radę, Komisarzy (tworzących Zespoły), Sekretariat i Dyrektora Wykonawczego. Komitet Finansowy będzie organem pomocniczym Zgromadzenia. Do zadań Zgromadzenia należeć będzie m.in. rekomendowanie działań na rzecz osiągnięcia celów Komisji, zatwierdzanie regulaminów, wybór członków Rady, zatwierdzanie listy kandydatów na Komisarzy oraz wybór Dyrektora Wykonawczego. Zgromadzenie będzie odpowiedzialne także m.in. za przyjęcie corocznego budżetu Komisji. Komisarze, tworzący Zespoły, będą przekazywać rekomendacje co do dopuszczalności skargi i ewentualnej wysokości odszkodowania. Ciałem decyzyjnym Komisji będzie Rada.

Komisarze, Dyrektor Wykonawczy i członkowie Sekretariatu muszą być całkowicie niezależni w wykonywaniu swoich obowiązków i nie będą mogli przyjmować instrukcji od żadnych rządów ani podmiotów zewnętrznych. Będą mieli obowiązek unikania działań podważających ich bezstronność oraz nie mogą posiadać osobistego ani finansowego interesu w sprawach rozpatrywanych przez Komisję.

Konwencja przewiduje udział w pracach Komisji w charakterze Członka oraz Obserwatora. Co do zasady Obserwatorzy będą uprawnieni do uczestnictwa w pracach Komisji bez prawa głosu, chyba że dokonają dobrowolnej wpłaty do budżetu Komisji w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie.

Konwencja dopuszcza możliwość, aby Członkiem Komisji została Federacja Rosyjska przez wyrażenie zgody na związanie się Konwencją i pod warunkami: 1) uznania przez Federację Rosyjską swojej odpowiedzialności za szkody, straty i krzywdy wyrządzone w wyniku swoich czynów międzynarodowo bezprawnych w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie; 2) wyrażenia przez Federację Rosyjską zgody na uznanie decyzji Komisji i zapewnienia środków niezbędnych do wypłaty przyznanego przez Komisję odszkodowania; oraz 3) wyrażenia przez

Federację Rosyjską zgody na zwrócenie Członkom i Obserwatorom Komisji ich wkładów finansowych przeznaczonych na utworzenie i funkcjonowanie Komisji.

Konwencja jest otwarta do podpisu dla wszystkich państw członkowskich Rady Europy, Unii Europejskiej oraz wszystkich innych państw, które głosowały za przyjęciem przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucji nr A/RES/ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 r.

Zgodnie z art. 30 ust. 3 Konwencji wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia wyrażenia zgody na związanie się nią przez 25 sygnatariuszy, których łączne wkłady do budżetu Rejestru Szkód pokrywają co najmniej 50 % jego budżetu na rok 2025. Na podstawie art. 30 ust. 4 Konwencji, wejdzie ona w życie w stosunku do danego państwa pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia przez nie dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

3. Wskazanie przewidywanych skutków związanych z wejściem Konwencji w życie

Skutki społeczne:

Związanie się Konwencją może wywołać ograniczony skutek społeczny polegający na tym, że po utworzeniu Komisji osoby poszkodowane w wyniku rosyjskiej agresji, w tym obywatele Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy zgłosili swoją szkodę do Rejestru Szkód, lub bezpośrednio do Komisji, będą mogli uzyskać decyzję w zakresie roszczeń o odszkodowanie, określającą kwotę odszkodowania należnego w danej sprawie. Także obywatele innych państw będą mogli składać skargi do Rejestru Szkód oraz Komisji, co oznacza możliwość wniesienia skarg także przez polskich obywateli i osób prawnych, którzy ponieśli szkody w wyniku czynów międzynarodowo bezprawnych Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy.

Skutki gospodarcze:

Konwencja może wywołać ograniczone skutki gospodarcze. Konwencja przewiduje bowiem, że Komisja będzie rozstrzygać także roszczenia o odszkodowania za szkody lub straty osób prawnych (w tym zagranicznych osób prawnych).

Skutki finansowe:

Konwencja przewiduje, że po uzyskaniu członkostwa w Komisji przez Federację Rosyjską będzie ona zobowiązana do poniesienia kosztów działalności Komisji od dnia wejścia w życie Konwencji w stosunku do tego państwa. Do tego czasu Komisja będzie finansowana ze składek jej Członków oraz dobrowolnych składek Obserwatorów, które będą w przyszłości podlegały zwrotowi przez Federację Rosyjską. Konwencja określa sposób naliczania wysokości składek dla poszczególnych Członków i Obserwatorów zgodnie z modelem naliczania składek funkcjonującym w Radzie Europy. Według wstępnych szacunków opracowanych przez Rejestr Szkód składka roczna Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz Komisji w pierwszym roku członkostwa wyniesie około 73 tysiące USD i będzie rosła przez pierwsze 5 lat, ale nie przekroczy jednorazowo 306 tysięcy USD (przy założeniu, że do mechanizmu przystąpią wszystkie państwa biorące udział w negocjacjach Konwencji).

Składka opłacana przez Rzeczpospolitą Polską na działalność Rejestru Szkód w 2025 r. wyniosła około 144 tysiące EUR. Składka na 2026 r. wyniesie około 140 tysiące EUR. Komisja ma przejąć funkcje Rejestru Szkód. Rejestr Szkód będzie funkcjonował jako część Komisji i tym samym będzie istniał obowiązek opłacania składki na tylko jeden z ww. instrumentów.

Konwencja nie zawiera regulacji w zakresie utworzenia funduszu odszkodowawczego, którego zadaniem ma być wypłata odszkodowań zasądzonych przez Komisję. Konwencja nie określa źródeł finansowania wypłaty odszkodowania. Konwencja stanowi wprost w art. 21 ust. 1, że Federacja Rosyjska będzie zobowiązana do wypłaty odszkodowania zgodnie z decyzjami wydanymi przez Komisję. Zgodnie z art. 21 ust. 2 Konwencji Członkowie Komisji, z wyjątkiem Federacji Rosyjskiej, nie są zobowiązani do finansowania odszkodowania ustalonego i przyznanego przez Komisję.

Ewentualne koszty wynikające z podpisania Konwencji zostaną sfinansowane w ramach corocznie ustalanego limitu wydatków dla poszczególnych części budżetowych, w tym części 45 – sprawy zagraniczne. Z uwagi na warunek związania się Konwencją przez 25 sygnatariuszy, których łączne składki do budżetu Rejestru Szkód pokrywają co najmniej 50 % jego budżetu na rok 2025 dla wejścia Konwencji w życie, przewiduje się, że wejdzie ona w życie nie wcześniej niż w 2028 r.

Skutki polityczne:

Skutkiem politycznym związania się Konwencją będzie potwierdzenie pozycji Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa aktywnie wspierającego Ukrainę na forach międzynarodowych w obliczu rosyjskiej agresji oraz aktywnie uczestniczącego w pracach na rzecz budowy kompleksowego mechanizmu kompensacyjnego dla Ukrainy. Ponadto związanie się Konwencją będzie spójne z dotychczasowym stanowiskiem Rzeczypospolitej Polskiej uznającym prymat porządku międzynarodowego opartego na prawie międzynarodowym nad siłą w stosunkach międzynarodowych. Stanowisko to zaprezentowano w szczególności na forum Rady Europy, która jednomyślnie pozbawiła Federację Rosyjską członkostwa w Radzie z dniem 16 marca 2022 r. za drastyczne naruszenie Statutu organizacji. To także pod auspicjami Rady Europy powstał pierwszy element mechanizmu kompensacyjnego: Rejestr Szkód, a obecnie powstaje drugi: Komisja ds. Roszczeń. Związanie się Konwencją będzie również zgodne z wyrażanym przez Rzeczpospolitą Polską na forach międzynarodowych sprzeciwem wobec nielegalnych agresywnych działań Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy i poparciem dla zasady, zgodnie z którą państwa są zobowiązane do poniesienia odpowiedzialności za działania niezgodne z prawem międzynarodowym.

Skutki prawne:

Wejście w życie Konwencji nie spowoduje konieczności dokonania zmian w polskim systemie prawnym ani wydania nowego aktu prawnego. Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Konwencją przyczyni się do utrwalenia w polskiej praktyce prawnomiędzynarodowej normy prawa międzynarodowego, zgodnie z którą każde naruszenie podstawowych zasad prawa międzynarodowego skutkuje odpowiedzialnością i powstaniem obowiązku naprawienia wynikających z niego szkód. Na gruncie prawa międzynarodowego wejście Konwencji w życie będzie stanowić istotny krok w procesie rozwoju systemu sprawiedliwości międzynarodowej.

4. Informacja na temat trybu związania Rzeczypospolitej Polskiej Konwencją

Konwencja podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, w trybie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127) ponieważ dotyczy materii objętej obowiązującą regulacją ustawową, przewidując przyznanie przywilejów i immunitetów przedstawicielom Komisji. Spełnia zatem

przesłankę związania umową w trybie ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie określonej w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

a) podmioty prawa krajowego, których dotyczy Konwencja, w tym zakres, w jakim dotyczy on osób fizycznych i prawnych

Konwencja powołuje do życia Komisję, która będzie organem administracyjnym, posiadającym międzynarodową osobowość prawną, powołanym do rozstrzygania roszczeń odszkodowawczych za szkody, straty lub krzywdy spowodowane przez czyny międzynarodowo bezprawne wyrządzone przez Federację Rosyjską w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie w okresie od 24 lutego 2022 r. w odniesieniu do osób fizycznych i prawnych, a także państwa ukraińskiego. Komisja będzie mogła rozpatrywać wnioski o przyznanie odszkodowania m.in. dla polskich obywateli i osób prawnych, czy obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ucierpieli w wyniku rosyjskiej agresji w Ukrainie.

b) sposób, w jaki Konwencja dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Konwencja przewiduje przyznanie przywilejów i immunitetów Komisji, Dyrektorowi Wykonawczemu, członkom Sekretariatu, ekspertom współpracującym z Komisją, Komisarzom oraz przedstawicielom państw członkowskich zasiadającym w organach Komisji. Kwestia przywilejów i immunitetów jest materią regulowaną ustawowo.

c) środki prawne, jakie powinny zostać przyjęte w celu wykonania Konwencji

Postanowienia Konwencji regulują funkcjonowanie Komisji, a do ich realizacji nie jest konieczne przyjęcie jakichkolwiek środków prawnych.

Lista sygnatariuszy Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy, sporządzonej w Hadze dnia 16 grudnia 2025 r.

1. Księstwo Andory
2. Republika Austrii
3. Królestwo Belgii
4. Czarnogóra
5. Republika Chorwacji
6. Republika Cypryjska
7. Królestwo Danii
8. Republika Estońska
9. Republika Finlandii
10. Republika Francuska
11. Republika Grecka
12. Gruzja
13. Królestwo Hiszpanii
14. Irlandia
15. Islandia
16. Księstwo Liechtensteinu
17. Republika Litewska
18. Wielkie Księstwo Luksemburga
19. Republika Łotewska
20. Republika Malty
21. Republika Mołdawii
22. Księstwo Monako
23. Królestwo Niderlandów
24. Republika Federalna Niemiec
25. Królestwo Norwegii
26. Rzeczpospolita Polska
27. Republika Portugalska
28. Rumunia
29. Republika San Marino
30. Republika Słowenii
31. Konfederacja Szwajcarska
32. Królestwo Szwecji
33. Ukraina
34. Unia Europejska
35. Republika Włoska
36. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

**Konwencja w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji
do spraw Roszczeń dla Ukrainy,
sporządzona w Hadze
dnia 16 grudnia 2025 roku**

PREAMBUŁA

Sygnatariusze niniejszej Konwencji,

przypominając o obowiązkach wszystkich Państw wynikających z artykułu 2 Karty Narodów Zjednoczonych, w tym o obowiązku powstrzymania się w swych stosunkach międzynarodowych od stosowania groźby lub użycia siły przeciwko nietykalności terytorium albo niepodległości politycznej któregośkolwiek Państwa, lub wszelkiego innego sposobu, niezgodnego z zasadami Narodów Zjednoczonych oraz o obowiązku załatwiania swych sporów międzynarodowych przy pomocy środków pokojowych;

wyrażając poważne zaniepokojenie utratą życia, przesiedleniami ludności cywilnej, katastrofalnymi zniszczeniami infrastruktury i zasobów naturalnych, utratą własności publicznej i prywatnej oraz klęską gospodarczą spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie;

mając na uwadze znaczenie utrzymania i umacniania międzynarodowego pokoju opartego na wolności, równości, sprawiedliwości i poszanowaniu praw człowieka oraz rozwijania przyjaznych stosunków między narodami niezależnie od ich systemów politycznych, gospodarczych i społecznych lub ich poziomu rozwoju;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/1 z dnia 2 marca 2022 roku zatytułowaną „Agresja przeciwko Ukrainie”, w której to rezolucji Zgromadzenie Ogólne z całą mocą potępiło agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie stanowiącą naruszenie artykułu 2 ustępu 4 Karty Narodów Zjednoczonych;

przywołując artykuły Komisji Prawa Międzynarodowego o odpowiedzialności państw za czyny międzynarodowo bezprawne oraz przypominając o spoczywającym na państwie odpowiedzialnym obowiązku pełnego naprawienia szkody spowodowanej czynem międzynarodowo bezprawnym;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych 60/147 z dnia 16 grudnia 2005 roku, w której Zgromadzenie Ogólne przyjęło Podstawowe zasady i wytyczne dotyczące prawa do środka ochrony prawnej i naprawienia szkody dla ofiar rażących naruszeń prawa międzynarodowego praw człowieka i poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego;

przywołując rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie”, w której to rezolucji Zgromadzenie Ogólne uznało, że Federacja

Rosyjska musi zostać pociągnięta do odpowiedzialności za wszelkie naruszenia prawa międzynarodowego w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym za agresję Federacji Rosyjskiej naruszającą Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również za wszelkie naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka;

przypominając, że w rezolucji ES-11/5 Zgromadzenie Ogólne uznało ponadto, że Federacja Rosyjska musi ponieść konsekwencje prawne wszelkich swoich czynów międzynarodowo bezprawnych, w tym dokonać reparacji za krzywdy i wszelkie szkody spowodowane takimi czynami;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne uznało ponadto potrzebę ustanowienia, we współpracy z Ukrainą, międzynarodowego mechanizmu reparacji za szkody, straty lub krzywdy spowodowane czynami międzynarodowo bezprawnymi Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne zaleciło utworzenie przez Państwa członkowskie, we współpracy z Ukrainą, międzynarodowego rejestru szkód, w ramach którego będą gromadzone udokumentowane dowody i informacje o roszczeniach dotyczące szkód, strat lub krzywd wyrządzonych wszelkim osobom fizycznym i prawnym, których to dotyczy, a także Państwu ukraińskiemu przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, a także który będzie wspierać gromadzenie dowodów i zapewniać koordynację w tym zakresie;

przyjmując z zadowoleniem utworzenie Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie w drodze rezolucji CM/Res(2023)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 12 maja 2023 roku ustanawiającej Poszerzone Porozumienie Częściowe w sprawie Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, potwierdzone rezolucją CM/Res(2025)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 9 lipca 2025 roku;

odnotowując również, że Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie działa oraz przyjmuje, przetwarza i rejestruje roszczenia zgodnie ze swoim Statutem;

przywołując Statut Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, stanowiący, że prace Rejestru, w tym platforma cyfrowa i wszelkie zapisane na niej dane na temat roszczeń i dowodów, mają stanowić pierwszy element przyszłego międzynarodowego mechanizmu odszkodowawczego, który zostanie powołany odrębnym instrumentem międzynarodowym we współpracy z Ukrainą;

odnotowując, że niniejsza Konwencja jest takim instrumentem międzynarodowym i że tworzy Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy, stanowiącą drugi element międzynarodowego mechanizmu odszkodowawczego, który może również obejmować, jako trzeci element, przyszły fundusz kompensacyjny upoważniony do wypłaty odszkodowania za szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie;

odnotowując, że chociaż niniejsza Konwencja odnosi się do czynów międzynarodowo bezprawnych Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie popełnionych w dniu 24 lutego 2022 roku lub po tym dniu, nie zwalnia to Federacji Rosyjskiej z odpowiedzialności za jej czyny międzynarodowo bezprawne w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie popełnione

w dniu 20 lutego 2014 roku lub po tym dniu ani nie wyklucza możliwości przyszłej zmiany niniejszej Konwencji, aby umożliwić rozszerzenie jej zakresu czasowego, na okres rozpoczynający się od dnia 20 lutego 2014 roku;

zobowiązując się do wprowadzenia w życie postanowień niniejszej Konwencji zgodnie z prawem międzynarodowym;

uzgodniły niniejszą otwartą Konwencję Rady Europy w następującym brzmieniu:

CZĘŚĆ I – STOSOWANA TERMINOLOGIA

Artykuł 1. Definicje

Do celów niniejszej Konwencji:

- a) „Zgromadzenie” oznacza Zgromadzenie Członków Komisji ustanowione zgodnie z artykułem 7 niniejszej Konwencji;
- b) „Roszczenia” w rozumieniu artykułu 3 niniejszej Konwencji oznaczają roszczenia zgłoszone do Rejestru Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie zgodnie z jego zasadami oraz, po przeniesieniu prac Rejestru do Komisji na podstawie części VII niniejszej Konwencji, roszczenia zgłoszone zgodnie z zasadami i procedurami, o których mowa w artykule 25 niniejszej Konwencji;
- c) „Komisja” oznacza Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy ustanowioną na podstawie niniejszej Konwencji;
- d) „Komisarz” oznacza osobę mianowaną na członka Zespołu zgodnie z artykułem 11 niniejszej Konwencji;
- e) „Rada” oznacza Radę Komisji ustanowioną zgodnie z artykułem 10 niniejszej Konwencji;
- f) „Dyrektor Wykonawczy” oznacza Dyrektora Wykonawczego Komisji mianowanego zgodnie z artykułem 14 niniejszej Konwencji;
- g) „Komitet Finansowy” oznacza Komitet Finansowy Komisji ustanowiony zgodnie z artykułem 8 niniejszej Konwencji;
- h) „Podmiot wnoszący duży wkład” oznacza każdego Członka, który w danym roku budżetowym wnosi wkład do budżetu Komisji na najwyższym poziomie wkładów obowiązkowych, ustalonym na podstawie kryteriów określonych w rezolucji (94)31 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 4 listopada 1994 roku;
- i) „Członek” oznacza Państwo lub organizację integracji regionalnej, które stały się członkami Komisji, zostając Stroną niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 27, 28, 30 lub 31;
- j) „Obserwator” oznacza Państwo, organizację integracji regionalnej lub organizację międzynarodową, które stały się obserwatorami Komisji zgodnie z artykułem 27 ustęp 2 niniejszej Konwencji;

- k) „Zespół” oznacza zespół Komisarzy ustanowiony zgodnie z artykułem 12 niniejszej Konwencji;
- l) „Organizacja integracji regionalnej” oznacza organizację utworzoną przez suwerenne Państwa danego regionu, której jej Państwa członkowskie przekazały kompetencje w sprawach regulowanych niniejszą Konwencją;
- m) „Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie” lub „Rejestr” oznacza Rejestr Szkód spowodowanych przez agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie ustanowiony w drodze rezolucji CM/Res(2023)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 12 maja 2023 roku, potwierdzonej rezolucją CM/Res(2025)3 Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 9 lipca 2025 roku;
- n) „Regulamin” oznacza regulamin pracy Komisji przyjęty przez Radę zgodnie z artykułem 10 ustęp 2 litera c) niniejszej Konwencji i zatwierdzony przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera c) niniejszej Konwencji;
- o) „Sekretariat” oznacza Sekretariat Komisji ustanowiony zgodnie z artykułem 13 niniejszej Konwencji.

CZĘŚĆ II – UTWORZENIE, MANDAT I FUNKCJE MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI DO SPRAW ROSZCZEŃ DLA UKRAINY

Artykuł 2. Utworzenie Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy

Niniejszym tworzy się Międzynarodową Komisję do spraw Roszczeń dla Ukrainy jako niezależny organ w ramach instytucjonalnych Rady Europy.

Artykuł 3. Mandat i funkcje Komisji

1. Komisja jest organem administracyjnym, który podejmuje decyzje w zakresie Roszczeń o odszkodowanie za szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez czyny międzynarodowo bezprawne Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym agresji Federacji Rosyjskiej naruszającej Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również wszelkich popełnionych przez nią naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka:
 - a) w dniu 24 lutego 2022 roku lub po tym dniu;
 - b) (i) na terytorium Ukrainy w jej uznanych międzynarodowo granicach, obejmującym jej terytorium lądowe, przestrzeń powietrzną, wody wewnętrzne i morze terytorialne;

(ii) w wyłącznej strefie ekonomicznej Ukrainy i na jej szelfie kontynentalnym, zgodnie z prawem międzynarodowym i, w stosownych przypadkach, z prawodawstwem krajowym Ukrainy; lub

(iii) wobec wszelkich statków powietrznych lub statków pływających podlegających jurysdykcji Ukrainy; oraz

- c) wszelkim osobom fizycznym i prawnym, których to dotyczy oraz Państwu ukraińskiemu, w tym jego władzom regionalnym i lokalnym oraz podmiotom będącym własnością państwową lub kontrolowanym przez Państwo.
2. Do celów niniejszej Konwencji mandat Komisji, o którym mowa w ustępie 1 powyżej, oznacza, że Komisja rozpatruje, ocenia i podejmuje decyzje w zakresie Roszczeń oraz określa kwotę odszkodowania należnego w każdym przypadku.
 3. Komisja zajmuje się wszystkimi kwestiami administracyjnymi, finansowymi, proceduralnymi, faktycznymi, prawnymi i politycznymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń i określania kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku.
 4. Komisja przyjmuje jako podstawę działania, że Federacja Rosyjska na mocy prawa międzynarodowego ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody, straty lub krzywdy wyrządzone przez jej czyny międzynarodowo bezprawne w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie zgodnie z ustępem 1 powyżej.
 5. Decyzje Komisji, w tym dotyczące kwot odszkodowania ustalonych i przyznanych zgodnie z niniejszą Konwencją, są ostateczne. Decyzje dotyczące kwot odszkodowania powinny odzwierciedlać rzetelną i sprawiedliwą ocenę oraz ustalenie wartości Roszczenia.
 6. Decyzje Komisji, w zakresie, w jakim dotyczą jej funkcjonowania, są uznawane przez wszystkich jej Członków za ostatecznie rozstrzygające wszystkie kwestie faktyczne i prawne w odniesieniu do Roszczenia.

CZĘŚĆ III – STATUS PRAWNY I SIEDZIBA

Artykuł 4. Osobowość prawna

1. Komisja posiada międzynarodową osobowość prawną.
2. W związku z tym Komisja posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych w zakresie niezbędnym do wykonywania jej funkcji i mandatu oraz ochrony jej interesów, w szczególności zdolność do zawierania umów, zdolność do nabywania i zbywania mienia ruchomego i nieruchomości oraz zdolność sądową.

Artykuł 5. Siedziba

1. Siedziba Komisji znajduje się na terytorium jednej ze Stron niniejszej Konwencji.
2. Status i funkcjonowanie Komisji w Państwie przyjmującym reguluje umowa z Państwem przyjmującym zawarta między tym Państwem a Komisją.
3. Komisja posiada biuro w Ukrainie w celu wspierania Zgromadzenia, Rady i Zespołów w wykonywaniu ich funkcji.
4. Komisja zawiera z Ukrainą porozumienia i/lub umowy regulujące status i funkcjonowanie biura Komisji w Ukrainie.
5. Zgromadzenie może zdecydować o utworzeniu biur Komisji w każdym innym Państwie pod warunkiem wyrażenia zgody przez to Państwo.

Artykuł 6. Przywileje i immunitety

1. Komisja, w tym jej biuro w Ukrainie i wszelkie biura w innych Państwach, korzysta na terytorium każdego Państwa będącego Członkiem z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania jej funkcji i mandatu.
2. Państwa będące Członkami stosują na swoim terytorium zasady określone w Porozumieniu ogólnym w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy w odniesieniu do Komisji, jej biur, Dyrektora Wykonawczego, innych członków Sekretariatu oraz ekspertów współpracujących z Komisją, w szczególności:
 - a) artykuły 3–7 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do Komisji, w tym jej biur, mienia i aktywów;
 - b) artykuł 18 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do Dyrektora Wykonawczego i innych członków Sekretariatu;
 - c) artykuł 18 litery a) i e) Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy – w odniesieniu do ekspertów współpracujących z Komisją.
3. Państwa będące Członkami stosują na swoim terytorium takie same przywileje i immunitety, jak przewidziane w artykule 16 Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy, w odniesieniu do Komisarzy podczas wykonywania przez nich działań na rzecz Komisji.
4. Przedstawicielom Członków w organach Komisji, Komisarzom, Dyrektorowi Wykonawczemu, innym członkom Sekretariatu oraz ekspertom współpracującym z Komisją przyznaje się na terytorium każdego Państwa będącego Członkiem immunitet uniemożliwiający podjęcie postępowania prawnego jakiegokolwiek rodzaju w związku z wypowiedziami ustnymi lub pisemnymi oraz czynnościami wykonanymi przez nich w ramach wypełniania zadań, a immunitet taki obowiązuje nawet po wygaśnięciu mandatu danej osoby.
5. Każde Państwo będące Członkiem może, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, oświadczyć, że immunitet uniemożliwiający podjęcie postępowania prawnego przyznany danej osobie na podstawie ustępu 2, 3 i 4 powyżej nie ma zastosowania w przypadku naruszenia przepisów prawa o ruchu drogowym przez taką osobę lub w przypadku szkody spowodowanej przez pojazd silnikowy należący do takiej osoby lub przez nią prowadzony.
6. Przywileje i immunitety:
 - a) Komisarzy mogą zostać uchylone przez Zgromadzenie;
 - b) Dyrektora Wykonawczego, innych członków Sekretariatu oraz ekspertów współpracujących z Komisją mogą zostać uchylone przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
7. Immunitet, o którym mowa w ustępie 2 litera a) powyżej, może zostać uchylony przez Zgromadzenie. Takie uchylenie immunitetu nie obejmuje środków egzekucyjnych ani środków konfiskaty w odniesieniu do mienia Komisji, w tym jej platformy cyfrowej

i wszystkich danych dotyczących Roszczeń i dowodów, w którym to przypadku konieczne jest odrębne uchylenie immunitetu przez Zgromadzenie.

8. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Konwencji przez któregokolwiek z Członków lub w przypadku wygaśnięcia niniejszej Konwencji Członkowie nadal przyznają immunitety, o których mowa w niniejszym artykule.

CZĘŚĆ IV – STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Artykuł 7. Zgromadzenie

1. W skład Zgromadzenia wchodzi wszyscy Członkowie Komisji.
2. Zgromadzenie zbiera się w siedzibie Komisji, chyba że Zgromadzenie postanowi inaczej. Pierwsze posiedzenie Zgromadzenia zwołuje depozytariusz niniejszej Konwencji w ciągu roku od jej wejścia w życie.
3. Zgromadzenie wybiera Przewodniczącego i dwóch Wiceprzewodniczących na okres trzech lat. Przewodniczący Zgromadzenia lub, w przypadku nieobecności Przewodniczącego, jeden z Wiceprzewodniczących kieruje pracami Zgromadzenia i wykonuje inne obowiązki zgodnie z regulaminem przyjętym przez Zgromadzenie.
4. Zgromadzenie:
 - a) ponosi ogólną odpowiedzialność za wykonywanie mandatu Komisji i nadzoruje pracę organów Komisji;
 - b) zaleca Członkom, organom Komisji, a także organom pomocniczym, o których mowa w literze i) poniżej, środki służące osiągnięciu celów Komisji;
 - c) zatwierdza Regulamin pracy Komisji przyjęty przez Radę zgodnie z artykułem 10 ustęp 2 litera c) niniejszej Konwencji;
 - d) określa członków Rady zgodnie z artykułem 10 niniejszej Konwencji;
 - e) zatwierdza wykaz kandydatów na Komisarzy i aktualizuje go co najmniej raz w roku;
 - f) na swoim pierwszym posiedzeniu, a następnie w zależności od potrzeby, wybiera Dyrektora Wykonawczego do mianowania przez Sekretarza Generalnego Rady Europy;
 - g) upoważnia Dyrektora Wykonawczego do przeniesienia Rejestru do Komisji zgodnie z artykułami 24 i 25 niniejszej Konwencji w terminie, jaki Zgromadzenie uzna za stosowny, z uwzględnieniem konsekwencji dla rocznych ustalonych wkładów Członków;
 - h) na podstawie rekomendacji Rady upoważnia Radę do ustanowienia Zespołów i mianowania wymaganych Komisarzy w terminie, jaki Zgromadzenie uzna za stosowny, z uwzględnieniem konsekwencji dla ustalonych rocznych wkładów Członków;
 - i) na podstawie rekomendacji Rady i/lub Dyrektora Wykonawczego ustanawia wszelkie organy pomocnicze niezbędne do wykonywania funkcji Komisji;

- j) przyjmuje roczną wysokość wkładów;
 - k) przyjmuje roczny budżet Komisji;
 - l) przyjmuje roczne sprawozdanie finansowe Komisji;
 - m) przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności Komisji; oraz
 - n) pełni wszelkie inne funkcje powierzone mu na mocy niniejszej Konwencji oraz wszelkie inne funkcje niezbędne do wykonywania mandatu Komisji, które nie zostały powierzone na mocy niniejszej Konwencji Radzie, Zespołom Komisarzy, Dyrektorowi Wykonawczemu lub Sekretariatowi. Zgromadzenie może przekazać Radzie niektóre lub wszystkie z tych pozostałych funkcji.
5. Zgromadzenie zbiera się tak często, jak to konieczne, lecz co najmniej raz w roku. Zgromadzenie zbiera się, gdy tak postanowi, na wniosek Rady lub na wniosek któregokolwiek z Członków, jeżeli taki wniosek popiera jedna trzecia Członków. Przewodniczący ma prawo zwoływać nadzwyczajne posiedzenia Zgromadzenia w razie pilnej potrzeby. Z zastrzeżeniem ustępu 6 poniżej przy podejmowaniu decyzji przez Zgromadzenie wymagana jest obecność większości wszystkich Członków.
 6. Zgromadzenie może podejmować decyzje w drodze procedury pisemnej i z użyciem elektronicznych środków łączności określonych w regulaminie Zgromadzenia.
 7. Zgromadzenie może ustanowić komitety doradcze wspierające jego prace w konkretnych dziedzinach mających znaczenie dla Zgromadzenia lub dla całej Komisji.
 8. Zgromadzenie przyjmuje swój regulamin oraz wszelkie inne przepisy lub ustalenia niezbędne do wykonywania swoich funkcji.
 9. Sekretariat pełni funkcję sekretariatu Zgromadzenia.

Artykuł 8. Komitet Finansowy

1. Zgromadzenie ustanawia Komitet Finansowy jako organ pomocniczy Zgromadzenia. Komitet Finansowy:
 - a) określa roczne ustalone wkłady Członków zgodnie z artykułem 23 ustęp 3 niniejszej Konwencji;
 - b) doradza Sekretariatowi przy przygotowywaniu budżetu Komisji;
 - c) poddaje przeglądowi przygotowany przez Sekretariat projekt budżetu Komisji na następny rok i składa sprawozdanie Zgromadzeniu;
 - d) poddaje przeglądowi wkłady podmiotów innych niż Członkowie i Obserwatorzy oraz zezwala na przyjęcie tych wkładów zgodnie z artykułem 23 ustęp 4 niniejszej Konwencji;
 - e) przedstawia Zgromadzeniu rekomendacje dotyczące innych istotnych kwestii finansowych; oraz
 - f) wykonuje wszelkie inne zadania związane z kwestiami finansowymi powierzone mu przez Zgromadzenie.

2. Komitet Finansowy składa się z przedstawicieli:
 - a) wszystkich Członków, którzy są Podmiotami wnoszącymi duży wkład do budżetu Komisji;
 - b) innych Członków i Obserwatorów wnoszących wkład do budżetu Komisji w kwocie co najmniej równej obowiązkowym wkładowi Podmiotów wnoszących duży wkład w roku budżetowym, za który wniosły taki wkład;
 - c) innych Członków wybranych przez Zgromadzenie.
3. Zgromadzenie określa liczbę Członków, o których mowa w ustępie 2 litera b) powyżej, oraz liczbę Obserwatorów, o których mowa w ustępie 2 litera c) powyżej. Zgromadzenie co roku poddaje te liczby przeglądowi. Liczba Obserwatorów nie może być wyższa niż liczba Członków.
4. W przypadku gdy Komisja otrzymuje wystarczające środki finansowe na zaspokojenie jej potrzeb budżetowych w całości ze źródeł innych niż ustalone wkłady, Komitet Finansowy składa się wyłącznie z przedstawicieli Członków wybranych przez Zgromadzenie.
5. Komitet Finansowy dokłada starań, aby przyjmować decyzje w drodze konsensusu. O ile niniejsza Konwencja nie stanowi inaczej, w przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, Komitet Finansowy przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów, przy czym każdy członek Komitetu Finansowego ma jeden głos. Podjęcie każdej decyzji Komitetu Finansowego wymaga obecności większości członków Komitetu Finansowego.
6. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 5 powyżej.
7. Komitet Finansowy zbiera się w razie potrzeby i składa sprawozdania Zgromadzeniu. Komitet Finansowy może zapraszać do udziału w swoich posiedzeniach Członków, Obserwatorów oraz inne Państwa i podmioty, które wspierały finansowo Komisję w danym okresie sprawozdawczym.
8. Sekretariat zapewnia Komitetowi Finansowemu niezbędne wsparcie administracyjne.

Artykuł 9. Głosowanie w Zgromadzeniu

1. O ile niniejsza Konwencja nie wymaga wyraźnie innego progu, Zgromadzenie przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów.
2. Decyzje, o których mowa w artykule 7 ustęp 4 litera g) i h) niniejszej Konwencji, przyjmowane są większością dwóch trzecich oddanych głosów, w tym głosów popierających wszystkich Podmiotów wnoszących duży wkład.
3. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 1 powyżej.
4. Każdy Członek ma jeden głos w Zgromadzeniu.

Artykuł 10. Rada

1. Skład Rady określa się w następujący sposób:
 - a) Rada składa się z nie mniej niż dziewięciu i nie więcej niż piętnastu członków. O ile Zgromadzenie nie postanowi inaczej, członkowie Rady zasiadają w niej przez trzy lata na zasadzie rotacji. Zgromadzenie określa skład Rady na podstawie wykazu Członków, którzy wyrazili zainteresowanie zasiadaniem w Radzie, w kolejności, w jakiej zostali Członkami.
 - b) Zgromadzenie ustala pierwszych dziewięciu członków wchodzących w skład Rady na swoim pierwszym posiedzeniu lub jak najszybciej po nim.
 - c) Zgromadzenie ustala trzech dodatkowych członków Rady na posiedzeniu po złożeniu trzydziestego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej Konwencji bądź przystąpienia do niej oraz trzech dodatkowych członków po złożeniu czterdziestego takiego dokumentu.
 - d) Jeżeli Ukraina i/lub Federacja Rosyjska są członkami Rady zgodnie z postanowieniami litery a) powyżej, wstrzymują się od głosowania zgodnie z ustępem 2 litera b), ustępem 2 litera c) punkty (ii)–(v) i ustępem 2 litera d) poniżej. Jeżeli Ukraina i/lub Federacja Rosyjska są Członkami, ale nie są członkami Rady, są zapraszane do udziału w posiedzeniach Rady z prawem do przedstawienia swojego stanowiska, lecz bez prawa głosu.
 - e) Zgromadzenie uchwała zasady regulujące rotację członków Rady zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, z zapewnieniem ciągłości w okresie rotacji członków.
2. Bez uszczerbku dla artykułu 7 niniejszej Konwencji Rada:
 - a) ponosi odpowiedzialność za wykonywanie mandatu Komisji;
 - b) mianuje Komisarzy z wykazu kandydatów zatwierdzonego przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera e) niniejszej Konwencji i ustanawia Zespoły zgodnie z artykułem 12 niniejszej Konwencji;
 - c) przyjmuje Regulamin pracy Komisji, który następnie zatwierdzany jest przez Zgromadzenie, i w którym zostają określone:
 - i. zasady i procedury mianowania Komisarzy do Zespołów i ich odwoływania z Zespołów;
 - ii. zasady i procedury składania, rozpatrywania, oceny i podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń oraz określania kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku;
 - iii. standardy i wymogi dotyczące dowodów;
 - iv. zasady oceny szkód, strat lub krzywd;
 - v. standardy i metodologie dotyczące odszkodowań;
 - vi. procedury rozstrzygania kwestii spornych;

- vii. kolejność rozpatrywania, oceny i podejmowania decyzji w zakresie Roszczeń;
 - viii. zasady i procedury wymagane do kontynuacji prac Rejestru w ramach Komisji; oraz
 - ix. inne sprawy wchodzące w zakres kompetencji Rady;
- d) jest uprawniona do przyjmowania lub odsyłania rekomendacji Zespołów dotyczących decyzji w sprawie kwot odszkodowania należnego z tytułu Roszczeń rozpatrywanych przez Zespoły, a także w sprawie podstawy prawnej i faktycznej rekomendacji, z zastrzeżeniem artykułów 17 i 18 niniejszej Konwencji; oraz
- e) pełni wszelkie inne funkcje powierzone jej przez Zgromadzenie.
3. Rada zbiera się regularnie w celu rozpatrzenia rekomendacji Zespołów dotyczących decyzji w sprawie rozpatrywanych Roszczeń oraz w celu podjęcia wszelkich innych decyzji niezbędnych do pełnienia jej funkcji. Sekretariat może uczestniczyć w posiedzeniach Rady w charakterze doradczym.
 4. Rada dokłada starań, aby przyjmować decyzje w drodze konsensusu. O ile niniejsza Konwencja nie stanowi inaczej, w przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, Rada przyjmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów, przy czym każdy członek Rady ma jeden głos. Z zastrzeżeniem ustępu 5 poniżej podjęcie każdej decyzji Rady wymaga obecności większości członków Rady.
 5. Rada może podejmować decyzje w drodze procedury pisemnej i z użyciem elektronicznych środków łączności określonych w jej regulaminie.
 6. Decyzje w sprawach proceduralnych przyjmowane są większością oddanych głosów. W przypadku wątpliwości lub niepewności co do tego, czy sprawa ma charakter proceduralny, decyzję przyjmuje się zgodnie z ustępem 4 powyżej.
 7. Rada przyjmuje swój regulamin oraz wszelkie inne ustalenia niezbędne do wykonywania swoich funkcji. Rada wybiera spośród swoich członków Przewodniczącego i jednego lub dwóch Wiceprzewodniczących na roczną kadencję z możliwością ponownego wyboru.
 8. Rada dwa razy w roku składa Zgromadzeniu sprawozdania. Sprawozdania takie zawierają liczbę decyzji podjętych przez Radę w zakresie Roszczeń oraz łączną kwotę odszkodowania przyznanego w każdej kategorii, a także podsumowanie wszelkich innych ważnych kwestii faktycznych lub prawnych o istotnym znaczeniu dla pracy Komisji.

Artykuł 11. Komisarze

1. Mianowanie Komisarzy odbywa się w sposób inkluzywny, z uwzględnieniem potrzeby niezależności, bezstronności, uczciwości, wysokich kwalifikacji moralnych, doświadczenia, fachowej wiedzy z wielu dziedzin, szerokiej reprezentacji geograficznej i równowagi płci. Komisarze muszą być ekspertami w takich dziedzinach jak: prawo międzynarodowe, rozstrzyganie sporów, finanse, rachunkowość, ubezpieczenia lub ocena szkód. Rada może ustanowić dodatkowe wymogi dotyczące mianowania Komisarzy w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb Zespołów.
2. Kandydaci na Komisarzy mogą być nominowani przez Członków. Kandydaci mogą również bezpośrednio zgłosić swoją kandydaturę na stanowisko Komisarza. Sekretariat

organizuje proces nominacji i zgłaszania kandydatur, ocenia kwalifikacje kandydatów i tworzy wykaz kandydatów kwalifikujących się do pełnienia funkcji Komisarza.

3. Sekretariat przedkłada wykaz kandydatów Zgromadzeniu do zatwierdzenia. Sekretariat przedkłada zaktualizowany wykaz Zgromadzeniu do zatwierdzenia co roku lub na wniosek Zgromadzenia lub Rady.
4. Kandydatów nie można dyskwalifikować wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo.
5. Warunki pracy Komisarzy, w tym ich wynagrodzenie, określa Rada.
6. Komisarze sprawują swoje funkcje we własnym imieniu i pozostają w gotowości do skutecznego wykonywania swoich obowiązków.

Artykuł 12. Zespoły

1. Zespoły są ustanawiane przez Radę w celu rozpatrywania i oceny Roszczeń oraz określenia kwoty odszkodowania należnego w każdym przypadku. Zespoły przedstawiają Radzie rekomendacje dotyczące przyjęcia decyzji.
2. Rada określa liczbę Zespołów, które mają zostać ustanowione, a także mandat każdego Zespołu na podstawie rekomendacji Sekretariatu i z uwzględnieniem efektywności, elastyczności i obciążenia pracą.
3. Każdy Zespół składa się z trzech Komisarzy mianowanych do tego Zespołu przez Radę.
4. Komisarze wchodzący w skład każdego Zespołu wyznaczają spośród siebie w drodze konsensusu Przewodniczącego tego Zespołu. Jeżeli nie są w stanie osiągnąć konsensusu, Przewodniczącego wyznacza Rada.

Artykuł 13. Sekretariat

1. Komisja posiada Sekretariat, na którego czele stoi Dyrektor Wykonawczy.
2. Sekretariat, pod zwierzchnictwem Dyrektora Wykonawczego, zapewnia wsparcie merytoryczne, techniczne i administracyjne na potrzeby utrzymania i funkcjonowania Komisji.
3. Sekretariat posiada lub nabywa wiedzę fachową niezbędną do wykonywania swoich funkcji, w tym wystarczającą wiedzę fachową w zakresie odpowiedniego prawa krajowego oraz biegłą znajomość odpowiednich języków.
4. Do Sekretariatu zastosowanie mają Regulamin pracownicy i Postanowienia pracownicze Rady Europy. Na pracowników Komisji mogą zostać mianowani obywatele wszystkich Państw członkowskich Rady Europy i obywatele wszystkich Członków. Zgromadzenie może ponadto odstąpić od obowiązującego regulaminu i przepisów Rady Europy, w tym dotyczących obywatelstwa pracowników, jeżeli usprawni to wykonywanie funkcji Komisji. O takich zatwierdzonych odstępstwach powiadamia się Komitet Ministrów i Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 14. Dyrektor Wykonawczy

1. Dyrektor Wykonawczy reprezentuje Komisję i jest uprawniony do działania w jej imieniu.

2. Dyrektor Wykonawczy jest uprawniony do zawierania umów, porozumień i uzgodnień w imieniu Komisji. Wszelkie umowy międzynarodowe są zawierane przez Dyrektora Wykonawczego w imieniu Komisji po uprzednim zatwierdzeniu przez Zgromadzenie. Wszelkie uzgodnienia z organami krajowymi lub międzynarodowymi przewidujące wymianę informacji na temat Roszczeń lub dowodów są zawierane przez Dyrektora Wykonawczego w imieniu Komisji po uprzednim zatwierdzeniu przez Radę.
3. Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje Dyrektorowi Wykonawczemu uprawnienia niezbędne do wykonywania obowiązków Dyrektora Wykonawczego w odniesieniu do Sekretariatu.
4. Dyrektor Wykonawczy:
 - a) odpowiada za bieżący nadzór nad pracą Sekretariatu i bieżące zarządzanie nią;
 - b) zapewnia merytoryczne, techniczne, administracyjne i organizacyjne wsparcie pracy Zgromadzenia, Rady i Zespołów, w tym regularne kontakty i przygotowanie ich posiedzeń;
 - c) odpowiada za przekazywanie Roszczeń Zespołom do rozpatrzenia i przekazywanie rekomendacji Zespołów Radzie;
 - d) współpracuje z właściwymi organami krajowymi i międzynarodowymi w różnych kwestiach związanych z pracą Komisji, w tym w kwestiach dotyczących Roszczeń i dowodów; oraz
 - e) pełni wszelkie inne funkcje powierzone Dyrektorowi Wykonawczemu na mocy niniejszej Konwencji lub przekazane mu przez Zgromadzenie i/lub Radę.
5. Dyrektor Wykonawczy jest wybierany przez Zgromadzenie. Po wyborze przez Zgromadzenie Dyrektor Wykonawczy zostaje mianowany przez Sekretarza Generalnego Rady Europy na odnawialną czteroletnią kadencję.
6. Zachęca się Członków do nominowania kandydatów na to stanowisko z uwzględnieniem charakteru Roszczeń, którymi zajmuje się Komisja.
7. Kandydaci powinni być osobami uczciwymi, o wysokich kwalifikacjach moralnych, odpowiednim doświadczeniu i kwalifikacjach zawodowych do pełnienia tej funkcji.

Artykuł 15. Niezależność

1. Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu są niezależni w wykonywaniu swoich obowiązków.
2. Wykonując swoje obowiązki, Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu nie mogą zwracać się o instrukcje do żadnego rządu ani do żadnego innego organu lub podmiotu spoza Komisji ani nie mogą przyjmować od nich takich instrukcji. Powstrzymają się oni od wszelkich działań, które mogłyby negatywnie wpłynąć na ich stanowisko jako funkcjonariuszy międzynarodowych odpowiedzialnych wyłącznie przed Komisją.
3. Każdy Członek, jak również Rada Europy i jej organy, zobowiązują się szanować niezależny charakter obowiązków Komisarzy, a także Dyrektora Wykonawczego

i pozostałych członków Sekretariatu oraz nie dążyć do wywierania na nich wpływu w zakresie wykonywania przez nich obowiązków.

4. Komisarze, jak również Dyrektor Wykonawczy i pozostali członkowie Sekretariatu nie mogą mieć interesu osobistego ani finansowego w żadnej sprawie rozpatrywanej przez Komisję. Wszelkie konflikty interesów muszą być ujawniane i rozwiązywane zgodnie z przepisami Komisji.
5. Rada przyjmuje przepisy dotyczące konfliktu interesów i ujawniania informacji mające zastosowanie do Komisarzy, a także, w stosownych przypadkach, do Dyrektora Wykonawczego i pozostałych członków Sekretariatu.

CZĘŚĆ V – ROSZCZENIA I PROCEDURA

Artykuł 16. Rozpatrywanie Roszczeń przez Zespoły

1. Zespoły rozpatrują Roszczenia, ustalają, czy Roszczenia są uzasadnione, określają kwotę odszkodowania należnego w odniesieniu do każdego Roszczenia i przedstawiają Radzie rekomendacje dotyczące przyjęcia decyzji zgodnie z obowiązującym Regulaminem.
2. Zespoły mogą zwrócić się do Sekretariatu o nawiązanie współpracy z ekspertami w celu uzyskania ich wsparcia, w przypadku gdy wymagane są wiedza specjalistyczna, kompetencje lub doświadczenie.
3. Rozpatrywanie Roszczeń odbywa się na podstawie Regulaminu. Zespoły określają własne metody pracy.
4. Sekretariat zapewnia Zespołom pomoc administracyjną, techniczną, prawną i inną na potrzeby pełnienia przez nie funkcji, ale nie uczestniczy w podejmowaniu ostatecznych decyzji przez Zespoły.

Artykuł 17. Podejmowanie decyzji przez Zespoły

1. Zespoły dokładają starań, aby przyjmować rekomendacje w drodze konsensusu. W przypadku gdy wyczerpane zostaną możliwości osiągnięcia konsensusu, rekomendacje dotyczące decyzji są przyjmowane większością głosów Komisarzy wchodzących w skład Zespołu. Sekretariat dokumentuje, czy decyzje Zespołów podjęto w drodze konsensusu, czy większością głosów, oraz wynik każdego głosowania.
2. Rekomendacje Zespołów dotyczące decyzji muszą być uzasadnione.

Artykuł 18. Podejmowanie decyzji w sprawie rekomendacji Zespołów

1. Rada rozpatruje rekomendacje Zespołów w sprawie Roszczeń tak szybko, jak to możliwe po tym, jak zostaną one przekazane Radzie. Oceniając rekomendacje, Rada stosuje ewentualny podział Roszczeń na grupy przyjęte przez Zespoły.
2. Po pełnym rozpatrzeniu przez Radę rekomendacji uznaje się ją za zatwierdzoną przez Radę, chyba że ze względów określonych w Regulaminie Rada postanowi odesłać rekomendację do Zespołu z podaniem uzasadnienia swojej decyzji wraz z jakimikolwiek dalszymi wytycznymi, które stanowią integralną część decyzji Rady.

3. Zespół rozpatruje wytyczne Rady i w stosownych przypadkach wydaje nową rekomendację.
4. W wyjątkowych sytuacjach przewidzianych w Regulaminie Rada może skierować rekomendację Zespołu do ustanowionego przez siebie w tym celu zespołu *ad hoc* do spraw przeglądu.
5. Zespół *ad hoc* do spraw przeglądu składa się z Przewodniczących trzech Zespołów. Do zespołów *ad hoc* do spraw przeglądu i ich pracy stosuje się artykuły 16 i 17 niniejszej Konwencji.
6. Po pełnym rozpatrzeniu przez Radę rekomendacji zespołu *ad hoc* do spraw przeglądu uznaje się ją za zatwierdzoną przez Radę, chyba że Rada przekaże sprawę Zgromadzeniu, które podejmuje ostateczną decyzję w tej sprawie w imieniu Rady.
7. Rekomendacja zatwierdzona zgodnie z niniejszym artykułem staje się ostateczną decyzją Komisji w sprawie danego Roszczenia i nie podlega dalszemu odwołaniu ani przeglądowi.
8. Sekretariat dokumentuje proces decyzyjny Zgromadzenia, Rady i zespołu *ad hoc* do spraw przeglądu.

Artykuł 19. Wyroki lub orzeczenia sądów lub trybunałów oraz innych organów orzekających

1. Przy podejmowaniu decyzji Zespoły i Rada uwzględniają w stosownych przypadkach odpowiednie wyroki lub orzeczenia sądów lub trybunałów oraz innych organów orzekających ustanowionych na mocy prawa międzynarodowego.
2. Zespoły i Rada mogą również uwzględniać odpowiednie wyroki lub orzeczenia sądów i trybunałów krajowych.
3. Komisja, za pośrednictwem swoich organów, podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby żaden podmiot występujący z Roszczeniem nie otrzymał podwójnego odszkodowania za tę samą szkodę, stratę lub krzywdę. Członkowie dokładają starań, aby wspierać Komisję w tym względzie, w szczególności przez wymianę informacji z Komisją w stosownych przypadkach.

Artykuł 20. Standardy i zabezpieczenia

1. Komisja, w tym jej Rada, Zespoły i Sekretariat, działają zgodnie z najwyższymi standardami niezależności, bezstronności, sprawiedliwości i obiektywizmu.
2. Komisja działa w sposób przejrzysty, regularnie informuje opinię publiczną o swoich działaniach i należyście chroni dane osobowe. Rada przyjmuje przepisy dotyczące przejrzystości, w tym przepisy dotyczące publikacji decyzji Komisji.
3. Rada przyjmuje przepisy dotyczące ochrony danych osobowych i poufności.
4. Wszystkie postępowania Komisji są prowadzone z zapewnieniem odpowiednich zabezpieczeń proceduralnych.

Artykuł 21. Finansowanie przyznanego odszkodowania i jego egzekwowanie

1. Członkowie uznają, że Federacja Rosyjska musi ponieść konsekwencje prawne wszystkich swoich czynów międzynarodowo bezprawnych, w tym dokonać reparacji za krzywdę i za wszelkie szkody spowodowane takimi czynami. Oczekuje się zatem, że Federacja Rosyjska sfinansuje odszkodowanie ustalone i przyznane przez Komisję na podstawie niniejszej Konwencji.
2. Członkowie, z wyjątkiem Federacji Rosyjskiej, nie są zobowiązani do finansowania odszkodowania ustalonego i przyznanego przez Komisję.
3. Decyzje Komisji nie mogą być egzekwowane przez sądy lub inne instytucje sądowe lub quasi-sądowe w jurysdykcjach krajowych Członków, chyba że dany Członek wyraźnie na to zezwoli na podstawie prawa krajowego tego Członka.

Artykuł 22. Mechanizm wypłaty przyznanego odszkodowania

Zgromadzenie może rozważyć mechanizm wypłaty przyznanego odszkodowania po tym jak środki finansowe będą dostępne, w tym wypłatę z funduszu kompensacyjnego, który może zostać ustanowiony lub wyznaczony do tego celu, kiedy Zgromadzenie uzna to za stosowne.

CZĘŚĆ VI – FINANSOWANIE KOMISJI

Artykuł 23. Finansowanie i budżet

1. Z chwilą stania się Członkiem Federacja Rosyjska ponosi koszty Komisji od momentu wejścia w życie niniejszej Konwencji.
2. Do czasu poniesienia przez Federację Rosyjską kosztów Komisji, Komisja jest finansowana z rocznych ustalonych wkładów Członków i wkładów dobrowolnych. Wkłady te wnoszone są bez uszczerbku dla możliwości odzyskania ich od Federacji Rosyjskiej.
3. Roczne ustalone wkłady Członków są określane przez Komitet Finansowy na podstawie kryteriów określania rocznej wysokości wkładów do budżetu ogólnego Rady Europy i mogą być dostosowywane przez Zgromadzenie zgodnie z zasadami, na których opiera się ta wysokość.
4. Komisja może otrzymywać i wykorzystywać wkłady dobrowolne związane z jej pracą, w tym wkłady niepieniężne. Wkłady te muszą być zgodne z mandatem i funkcjami Komisji. Wkłady podmiotów innych niż Członkowie i Obserwatorzy podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komitet Finansowy.
5. Komisja dysponuje własnym budżetem w ramach Rady Europy. Zgromadzenie przyjmuje co roku budżet Komisji na następny rok, przygotowany przez Sekretariat i poddany przeglądowi przez Komitet Finansowy.
6. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszej Konwencji stosuje się przepisy finansowe Rady Europy.
7. Zgromadzenie może zawiesić prawa Członka, jeżeli uzna, że Członek nie wypełnił swoich obowiązków finansowych wynikających z niniejszej Konwencji.

CZĘŚĆ VII – REJESTR SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ AGRESJĘ FEDERACJI ROSYJSKIEJ PRZECIWKO UKRAINIE

Artykuł 24. Przeniesienie prac Rejestru

1. Jak najszybciej po ustanowieniu Komisji i mianowaniu jej Dyrektora Wykonawczego Dyrektor Wykonawczy kontaktuje się z Rejestrem i/lub Radą Europy, aby poczynić odpowiednie przygotowania do przeniesienia prac Rejestru do Komisji, w taki sposób, aby zapewnić nieprzerwane funkcjonowanie Rejestru do czasu jego rozwiązania i udostępnić Komisji zawarte w nim informacje o Roszczeniach i dowody. Takie przekazanie obejmuje platformę cyfrową Rejestru, w tym wszystkie informacje o Roszczeniach i dowodach w nim zawartych, inną dokumentację, jego archiwa, jego mienie ruchome i nieruchome, w tym, między innymi, rachunki bankowe, sprzęt informatyczny, oprogramowanie i wszelkie licencje na nie, umowy oraz ustalenia dotyczące Rejestru, a także wszelkie powiązane dane, w taki sposób, aby Komisja stała się następcą prawnym Rejestru.
2. Zgromadzenie, Rada i Członkowie wspierają Dyrektora Wykonawczego w razie potrzeby i w stosownych przypadkach w przygotowaniach do przekazania Komisji prac Rejestru.
3. Po podjęciu przez Zgromadzenie decyzji na podstawie artykułu 7 ustęp 4 litera g) niniejszej Konwencji Dyrektor Wykonawczy przekazuje Komisji prace Rejestru i poświadcza Zgromadzeniu zakończenie takiego przekazania, a Komisja może rozpocząć pracę w zakresie Roszczeń.

Artykuł 25. Kontynuacja prac Rejestru w ramach Komisji

1. Funkcje Rejestru, w tym organizacja zgłaszania Roszczeń, są kontynuowane w ramach Komisji.
2. Rada przyjmuje w tym celu odpowiednie przepisy i procedury na wniosek Dyrektora Wykonawczego.

CZĘŚĆ VIII – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 26. Rozstrzygnięcie sporów

W przypadku sporu między Członkami co do interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji Członkowie ci dążą do rozstrzygnięcia sporu w drodze negocjacji lub w inny wybrany przez siebie polubowny sposób, w tym za pośrednictwem Zgromadzenia, które ułatwia polubowne rozstrzygnięcie takich sporów.

Artykuł 27. Członkostwo i status Obserwatora

1. Z zastrzeżeniem artykułu 28 niniejszej Konwencji każde Państwo, Unia Europejska i każda inna organizacja integracji regionalnej może zostać Członkiem Komisji, stając się Stroną niniejszej Konwencji zgodnie z określonymi w niej procedurami.
2. Zgromadzenie może zaprosić każde Państwo, organizację integracji regionalnej lub organizację międzynarodową do udziału w charakterze Obserwatora Komisji na warunkach określonych przez Zgromadzenie. Każde Państwo, organizacja integracji

regionalnej lub organizacja międzynarodowa może wystąpić z wnioskiem o zaproszenie do udziału w charakterze Obserwatora.

3. Bez uszczerbku dla artykułu 7 niniejszej Konwencji obserwatorzy mogą uczestniczyć w posiedzeniach Zgromadzenia bez prawa głosu i składać oświadczenia ustne lub pisemne na posiedzeniach Zgromadzenia.
4. Obserwatorzy, którzy wnieśli wkłady dobrowolne do budżetu Komisji w kwocie co najmniej równej kwocie określonej przez Zgromadzenie zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litera j) niniejszej Konwencji, mają prawo uczestniczyć w przyjęciu rocznego budżetu Komisji, rocznego sprawozdania finansowego Komisji oraz rocznego sprawozdania z działalności Komisji zgodnie z artykułem 7 ustęp 4 litery k)–m) niniejszej Konwencji z prawem głosu w Zgromadzeniu w roku budżetowym, za który wnieśli taki wkład.
5. Każdy Członek działający w sposób niezgodny z mandatem Komisji lub utrudniający wykonywanie jej funkcji może zostać zawieszony w swoich prawach i wezwany przez Zgromadzenie do wypowiedzenia Konwencji zgodnie z jej artykułem 35. Jeżeli taki Członek nie zastosuje się do tego wezwania, Zgromadzenie może zadecydować, że taki Członek przestaje być Członkiem z dniem określonym przez Zgromadzenie.
6. Każdemu Obserwatorowi działającemu w sposób niezgodny z mandatem Komisji lub utrudniającemu wykonywanie jej funkcji Zgromadzenie może zawiesić lub odebrać status Obserwatora zgodnie z ustanowionymi przez nie procedurami.

Artykuł 28. Członkostwo Federacji Rosyjskiej i udział w pracach organów Komisji

1. Federacja Rosyjska może w każdej chwili zostać Członkiem Komisji poprzez wyrażenie zgody na związanie się niniejszą Konwencją zgodnie z jej artykułem 31 oraz pod warunkiem złożenia dołączonego do dokumentu przystąpienia do niniejszej Konwencji oświadczenia, zgodnie z którym:
 - a) uznaje swoją odpowiedzialność na mocy prawa międzynarodowego za szkody, straty i krzywdy wyrządzone w wyniku swoich czynów międzynarodowo bezprawnych w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym swojej agresji naruszającej Kartę Narodów Zjednoczonych, jak również popełnionych przez siebie naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka:
 - i. na terytorium Ukrainy w jej uznanych międzynarodowo granicach, obejmującym jej terytorium lądowe, przestrzeń powietrzną, wody wewnętrzne i morze terytorialne;
 - ii. w wyłącznej strefie ekonomicznej Ukrainy i na jej szelfie kontynentalnym, zgodnie z prawem międzynarodowym i, w stosownych przypadkach, z prawodawstwem krajowym Ukrainy;
 - iii. wobec wszelkich statków powietrznych lub statków pływających podlegających jurysdykcji Ukrainy;
 - iv. wobec wszelkich osób fizycznych i prawnych, których to dotyczy oraz Państwa ukraińskiego, w tym jego władz regionalnych i lokalnych oraz podmiotów będących własnością państwową lub kontrolowanych przez Państwo;

- b) zgadza się uznać decyzje Komisji dotyczące odszkodowań i zapewnić środki niezbędne do wypłaty przyznanych odszkodowań lub innej kwoty, na którą zgodziła się Ukraina; oraz
 - c) zgadza się zwrócić Członkom i, w stosownych przypadkach, Obserwatorom ich wkład w koszty Komisji.
2. Zgromadzenie upewnia się, że oświadczenie Federacji Rosyjskiej dołączone do dokumentu przystąpienia spełnia warunki określone w ustępie 1 powyżej.
 3. Niezwłocznie po wyrażeniu przez Federację Rosyjską zainteresowania członkostwem w Komisji Rada przyjmuje dalsze przepisy regulujące udział Federacji Rosyjskiej w pracach Komisji. Przepisy te są zatwierdzane przez Zgromadzenie w drodze konsensusu.
 4. Federacja Rosyjska może w każdej chwili wystąpić z wnioskiem o zaproszenie jej do udziału w charakterze Obserwatora Komisji zgodnie z artykułem 27 niniejszej Konwencji.

Artykuł 29. Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszej Konwencji jest Sekretarz Generalny Rady Europy.

Artykuł 30. Podpisanie, ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i wejście w życie

1. Konwencja niniejsza jest otwarta do podpisu dla wszystkich Państw członkowskich Rady Europy, wszelkich innych Państw i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, oraz wszelkich innych Państw, które głosowały za rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie”.
2. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
3. Konwencja niniejsza wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym spełnione zostaną oba następujące warunki:
 - a) dwudziestu pięciu sygnatariuszy wyraziło zgodę na związanie się niniejszą Konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 2 powyżej; oraz
 - b) łączne indywidualne wkłady tych sygnatariuszy do budżetu Rejestru na 2025 rok¹ stanowią co najmniej 50% całkowitego budżetu Rejestru na 2025 rok.

¹ Zgodnie ze skorygowanym budżetem na 2025 rok (dokument RD4U-COP(2024)16, s. 6, tabela 7), przyjętym przez Konferencję Uczestników Rejestru w dniu 11 października 2024 roku (dokument RD4U-COP(2024)18, s. 3), 50% całkowitego budżetu Rejestru na 2025 rok wynosi 3 692 150 EUR. W przypadku sygnatariuszy, którzy nie wnieśli wkładu do budżetu Rejestru na 2025 rok, kwotę, która stanowiłaby ich ustalony wkład do budżetu Rejestru, gdyby byli uczestnikami Rejestru, wykorzystuje się do obliczenia łącznych indywidualnych wkładów zgodnie z literą b) przedmiotowego ustępu.

4. Z zastrzeżeniem artykułu 28 niniejszej Konwencji dotyczącego Federacji Rosyjskiej, w odniesieniu do każdego sygnatariusza, o którym mowa w ustępie 1 powyżej i który następnie wyrazi zgodę na związanie się niniejszą Konwencją, wchodzi ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia przez niego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 31. Przystąpienie

1. Po wejściu niniejszej Konwencji w życie jej Strony mogą za pośrednictwem Zgromadzenia zaprosić do przystąpienia do niej każde Państwo lub każdą Organizację integracji regionalnej, które nie uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji i nie głosowały za rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ES-11/5 z dnia 14 listopada 2022 roku zatytułowaną „Naprawienie szkód i zadośćuczynienie za agresję przeciwko Ukrainie”.
2. Niezależnie od ustępu 1 powyżej i zgodnie z artykułem 28 niniejszej Konwencji Federacja Rosyjska może przystąpić do niniejszej Konwencji w każdej chwili.
3. W odniesieniu do każdego przystępującego Państwa lub każdej przystępującej organizacji integracji regionalnej niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 32. Terytorialny zakres stosowania

1. Każde Państwo może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać terytorium lub terytoria tego Państwa, do których stosuje się niniejszą Konwencję.
2. Każde Państwo może, w dowolnym późniejszym terminie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszej Konwencji na jakiegokolwiek inne terytorium tego Państwa wskazane w oświadczeniu i za którego stosunki międzynarodowe odpowiada lub w którego imieniu upoważnione jest podejmować zobowiązania. W odniesieniu do takiego terytorium niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiego oświadczenia przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
3. Każde oświadczenie złożone zgodnie z ustępem 1 i 2 powyżej może, w odniesieniu do każdego terytorium wskazanego w takim oświadczeniu, zostać wycofane w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

Artykuł 33. Zmiany

1. Każdy Członek może zaproponować zmiany do niniejszej Konwencji.
2. Propozycje zmian do niniejszej Konwencji mogą obejmować propozycję rozszerzenia zakresu czasowego niniejszej Konwencji w celu uwzględnienia Roszczeń o odszkodowanie za szkody lub straty wyrządzone w wyniku czynów międzynarodowo

beprawnych Federacji Rosyjskiej w Ukrainie lub przeciwko Ukrainie w dniu 20 lutego 2014 roku lub po tym dniu.

3. Sekretarz Generalny Rady Europy powiadamia Członków o każdej propozycji zmiany. Sekretarz Generalny Rady Europy informuje Zgromadzenie o każdej propozycji zmiany.
4. Zgromadzenie rozpatruje proponowaną zmianę i może ją przyjąć.
5. Tekst każdej zmiany przyjętej przez Zgromadzenie Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje Członkom do ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.
6. Każda zmiana przyjęta zgodnie z niniejszym artykułem wchodzi w życie trzydziestego dnia następującego po dniu, w którym wszyscy Członkowie poinformowali Sekretarza Generalnego Rady Europy, że tę zmianę ratyfikowali, przyjęli lub zatwierdzili.

Artykuł 34. Zastrzeżenia

Nie można składać żadnych zastrzeżeń w odniesieniu do postanowień niniejszej Konwencji.

Artykuł 35. Wypowiedzenie

1. W każdej chwili po dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 30 każdy Członek może wypowiedzieć niniejszą Konwencję w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.
2. Wypowiedzenie takie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego Rady Europy. W przypadku wypowiedzenia przez Federację Rosyjską okres wygaśnięcia wynosi dziesięć lat lub trwa do czasu wygaśnięcia niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 36.
3. Żadne wypowiedzenie na podstawie niniejszego artykułu nie ma mocy wstecznej w odniesieniu do zobowiązań i obowiązków wynikających z niniejszej Konwencji w czasie członkostwa Członka ją wypowiadającego.

Artykuł 36. Okres obowiązywania i wygaśnięcie

1. Bez uszczerbku dla ustępu 4 poniżej niniejsza Konwencja pozostaje w mocy przez okres co najmniej dziesięciu lat od jej wejścia w życie.
2. Następnie niniejsza Konwencja pozostaje w mocy przez kolejne okresy do pięciu lat jeżeli Zgromadzenie większością co najmniej trzech czwartych wszystkich Członków, w drodze decyzji podjętej w ciągu roku przed końcem bieżącego okresu obowiązywania, postanowi, że powinna ona pozostać w mocy.
3. W każdej chwili po dziesiątej rocznicy wejścia niniejszej Konwencji w życie Zgromadzenie może, większością co najmniej trzech czwartych wszystkich Członków, zdecydować o wygaśnięciu niniejszej Konwencji i o rozwiązaniu Komisji.
4. Konwencja niniejsza wygasa na mocy decyzji Zgromadzenia, jeżeli:

- a) w wyniku wypowiedzeń dokonanych zgodnie z artykułem 35 niniejszej Konwencji liczba jej Stron spada poniżej progu określonego w jej artykule 30 ustęp 3 litera a); lub
 - b) brak jest wystarczających środków na sfinansowanie wydatków przewidywanych w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy funkcjonowania Komisji, a Komisja nie jest w stanie zapewnić alternatywnych środków finansowania.
5. Wygaśnięcie, o którym mowa w ustępie 4 litera a) powyżej, staje się skuteczne po upływie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania przez Sekretarza Generalnego Rady Europy notyfikacji o wypowiedzeniu, które powoduje to zdarzenie, chyba że w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym liczba Stron niniejszej Konwencji spadnie poniżej progu określonego w jej artykule 30 ustęp 3 litera a), Zgromadzenie w drodze konsensusu podejmie decyzję, że niniejsza Konwencja powinna pozostać w mocy, a Komisja powinna dalej funkcjonować przez określony czas.
 6. Wygaśnięcie, o którym mowa w ustępie 4 litera b) powyżej, staje się skuteczne jak najszybciej po dniu podjęcia przez Zgromadzenie decyzji o wygaśnięciu.
 7. W przypadku wygaśnięcia niniejszej Konwencji i rozwiązania Komisji Zgromadzenie zapewnia późniejsze zachowanie wszystkich informacji o Roszczeniach i dowodach otrzymanych przez Komisję, jej decyzji i innej dokumentacji, w tym jej archiwów.
 8. Przed wygaśnięciem niniejszej Konwencji i rozwiązaniem Komisji zgodnie z niniejszym artykułem Zgromadzenie przyjmuje wszelkie niezbędne ustalenia przejściowe.

Artykuł 37. Notyfikacje

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje Państwom członkowskim Rady Europy, innym Państwom i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, każdemu sygnatariuszowi, każdej Stronie oraz każdemu innemu Państwu lub każdej Organizacji integracji regionalnej, które zaproszono do przystąpienia do niniejszej Konwencji:

- a) każdy akt podpisania;
- b) złożenie każdego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia i przystąpienia;
- c) datę wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z jej artykułem 30;
- d) każdą zmianę przyjętą zgodnie z artykułem 33 niniejszej Konwencji oraz datę wejścia tej zmiany w życie;
- e) każde oświadczenie złożone zgodnie z artykułem 6 ustęp 5 niniejszej Konwencji;
- f) każde wypowiedzenie dokonane zgodnie z artykułem 35 niniejszej Konwencji;
- g) wszelkie inne akty, oświadczenia, notyfikacje lub powiadomienia odnoszące się do niniejszej Konwencji.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, złożyli swoje podpisy pod niniejszą Konwencją.

Sporządzono w Hadze dnia 16 grudnia 2025 roku w językach angielskim, francuskim i hiszpańskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaze uwierzytelnione kopie niniejszej Konwencji wszystkim Państwom członkowskim Rady Europy, wszelkim innym Państwom i Unii Europejskiej, które uczestniczyły w konferencji dyplomatycznej mającej na celu przyjęcie niniejszej Konwencji, oraz wszelkim Państwom lub organizacjom integracji regionalnej zaproszonym do przystąpienia do niniejszej Konwencji.

Convention establishing an International Claims Commission for Ukraine

The Hague, 16.XII.2025

Preamble

The Signatories to this Convention,

Recalling the obligations of all States under Article 2 of the Charter of the United Nations, including the obligation to refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations, and to settle their international disputes by peaceful means;

Expressing grave concern at the loss of life, civilian displacement, catastrophic destruction of infrastructure and natural resources, loss of public and private property, and economic calamity caused by the Russian Federation's aggression against Ukraine;

Bearing in mind the importance of maintaining and strengthening international peace founded upon freedom, equality, justice, and respect for human rights, and of developing friendly relations among nations irrespective of their political, economic, and social systems or the levels of their development;

Recalling United Nations General Assembly Resolution ES-11/1 of 2 March 2022, entitled "Aggression against Ukraine", in which the General Assembly deplored in the strongest terms the aggression by the Russian Federation against Ukraine in violation of Article 2(4) of the Charter of the United Nations;

Recalling the International Law Commission's Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts and the obligation of the responsible State to make full reparation for the injury caused by the internationally wrongful act;

Recalling United Nations General Assembly Resolution 60/147 of 16 December 2005, in which the General Assembly adopted the Basic Principles and Guidelines on the Right to a Remedy and Reparation for Victims of Gross Violations of International Human Rights Law and Serious Violations of International Humanitarian Law;

Recalling United Nations General Assembly Resolution ES-11/5 of 14 November 2022, entitled "Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine", in which the General Assembly recognised that the Russian Federation must be held to account for any violations of international law in or against Ukraine, including its aggression in violation of the Charter of the United Nations, as well as any violations of international humanitarian law and international human rights law;

Recalling that in Resolution ES-11/5, the General Assembly further recognised that the Russian Federation must bear the legal consequences of all of its internationally wrongful acts, including making reparation for the injury, including any damage, caused by such acts;

Recalling that the General Assembly further recognised the need for the establishment, in cooperation with Ukraine, of an international mechanism for reparation for damage, loss, or injury, and arising from the internationally wrongful acts of the Russian Federation in or against Ukraine;

Recalling that the General Assembly recommended the creation by member States, in cooperation with Ukraine, of an international register of damage to serve as a record, in documentary form, of evidence and claims information on damage, loss, or injury to all natural and legal persons concerned, as well as the State of Ukraine, caused by internationally wrongful acts of the Russian Federation in or against Ukraine, as well as to promote and coordinate evidence-gathering;

Welcoming the creation of the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine through Resolution CM/Res(2023)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 12 May 2023 establishing the Enlarged Partial Agreement on the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine as confirmed by Resolution CM/Res(2025)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 9 July 2025;

Noting also that the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine is operational and receives, processes, and records claims in accordance with its Statute;

Recalling the Statute of the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine, which stipulates that the work of the Register, including its digital platform with all data about claims and evidence recorded therein, is intended to constitute the first component of a future international compensation mechanism to be established by a separate international instrument in cooperation with Ukraine;

Noting that this Convention is such an international instrument and that it establishes the International Claims Commission for Ukraine, which constitutes the second component of the international compensation mechanism that may also include, as the third component, a future compensation fund mandated to pay compensation for damage, loss, or injury caused by the Russian Federation's internationally wrongful acts in or against Ukraine;

Noting that whilst this Convention addresses internationally wrongful acts committed by the Russian Federation in or against Ukraine on or after 24 February 2022, this does not absolve the Russian Federation of any responsibility for its internationally wrongful acts committed in or against Ukraine on or after 20 February 2014, nor does it preclude the possibility of a future amendment to this Convention to allow its temporal scope to be extended to 20 February 2014;

Committing to implement the provisions of this Convention in conformity with international law,

Have agreed this Council of Europe Open Convention as follows:

PART I – USE OF TERMS

Article 1 – Definitions

For the purposes of this Convention:

- (a) "Assembly" shall mean the Assembly of the Members of the Commission established in accordance with Article 7 of this Convention;
- (b) "Claims" within the meaning of Article 3 of this Convention shall mean claims submitted to the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine in accordance with its rules and, after the transfer of the work of the Register to the Commission under Part VII of this Convention, the claims submitted in accordance with the rules and procedures referred to in Article 25 of this Convention;

- (c) “Commission” shall mean the International Claims Commission for Ukraine established by this Convention;
- (d) “Commissioner” shall mean an individual appointed as a member of a Panel in accordance with Article 11 of this Convention;
- (e) “Council” shall mean the Council of the Commission established in accordance with Article 10 of this Convention;
- (f) “Executive Director” shall mean the Executive Director of the Commission appointed in accordance with Article 14 of this Convention;
- (g) “Financial Committee” shall mean the Financial Committee of the Commission established in accordance with Article 8 of this Convention;
- (h) “Major Contributor” shall mean any Member which, in any financial year, contributes the highest level of obligatory contributions to the budget of the Commission based on the criteria set out in Resolution (94) 31 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 4 November 1994;
- (i) “Member” shall mean any State or Regional Integration Organisation that has become a Member of the Commission by becoming a Party to this Convention in accordance with Articles 27, 28, 30, or 31 of this Convention;
- (j) “Observer” shall mean any State, Regional Integration Organisation, or international organisation that has become an Observer of the Commission in accordance with Article 27(2) of this Convention;
- (k) “Panel” shall mean a Panel of Commissioners established in accordance with Article 12 of this Convention;
- (l) “Regional Integration Organisation” shall mean an organisation constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention;
- (m) “Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine” or “Register” shall mean the Register of Damage Caused by the Aggression of the Russian Federation against Ukraine established through Resolution CM/Res(2023)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 12 May 2023, as confirmed by Resolution CM/Res(2025)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe of 9 July 2025;
- (n) “Rules and Regulations” shall mean the rules and regulations governing the work of the Commission adopted by the Council in accordance with subparagraph 2(c) of Article 10 of this Convention and approved by the Assembly in accordance with subparagraph 4(c) of Article 7 of this Convention;
- (o) “Secretariat” shall mean the Secretariat of the Commission established in accordance with Article 13 of this Convention.

PART II – ESTABLISHMENT, MANDATE, AND FUNCTIONS OF THE INTERNATIONAL CLAIMS COMMISSION FOR UKRAINE

Article 2 – Establishment of the International Claims Commission for Ukraine

The International Claims Commission for Ukraine is hereby established as an independent body within the institutional framework of the Council of Europe.

Article 3 – Mandate and Functions of the Commission

1. The Commission shall be an administrative body that decides Claims for compensation of damage, loss, or injury caused by internationally wrongful acts committed by the Russian Federation in or against Ukraine, including its aggression in violation of the Charter of the United Nations, as well as any violations by the Russian Federation of international humanitarian law and international human rights law:
 - (a) on or after 24 February 2022;
 - (b)
 - i. in the territory of Ukraine within its internationally recognised borders, which includes its land, airspace, internal waters, and territorial sea;
 - ii. in the exclusive economic zone of Ukraine and on its continental shelf, in accordance with international law and, as applicable, national legislation of Ukraine; or
 - iii. to any aircraft or vessel under the jurisdiction of Ukraine; and
 - (c) to all natural and legal persons concerned, as well as the State of Ukraine, including its regional and local authorities and state-owned or controlled entities.
2. For the purposes of this Convention, the mandate of the Commission under paragraph 1 above shall mean that the Commission shall review, assess, and decide Claims and determine any amount of compensation due in each case.
3. The Commission shall address all administrative, financial, procedural, factual, legal, and policy issues as required to decide Claims and determine any amount of compensation due in each case.
4. The Commission shall work on the basis that the Russian Federation, under international law, is responsible for all damage, loss, or injury caused by its internationally wrongful acts in or against Ukraine in accordance with paragraph 1 above.
5. The decisions of the Commission, including on amounts of compensation determined and awarded in accordance with this Convention, shall be final. Decisions on amounts of compensation shall be reflective of a fair and just assessment and determination of the value of a Claim.
6. Decisions of the Commission shall, so far as the operation of the Commission is concerned, be considered by all Members of the Commission as finally resolving all factual and legal questions with respect to a Claim.

PART III – LEGAL STATUS AND SEAT

Article 4 – Legal Personality

1. The Commission shall possess international legal personality.

2. Accordingly, the Commission shall enjoy such legal capacity as is necessary for the exercise of its functions, fulfilment of its mandate, and the protection of its interests, in particular the capacity to enter into agreements, to acquire and dispose of movable and immovable property, and to institute legal proceedings.

Article 5 – Seat

1. The Commission shall have its seat in the territory of one of the Parties to this Convention.
2. The status and operation of the Commission in the host State shall be regulated by a host State agreement concluded between the host State and the Commission.
3. The Commission shall have an office in Ukraine for the purpose of assisting the Assembly, the Council, and the Panels in their functions.
4. The Commission shall enter into arrangements and/or agreements with Ukraine that shall regulate the status and operation of the office of the Commission in Ukraine.
5. The Assembly may decide to establish offices of the Commission in any other State subject to the consent of such State.

Article 6 – Privileges and Immunities

1. The Commission, including its office in Ukraine and any offices in other States, shall enjoy in the territory of each State that is a Member such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its mandate.
2. States that are Members shall, in their territory, apply the rules set out in the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe with respect to the Commission, its offices, the Executive Director, other members of the Secretariat, and experts engaged by the Commission, in particular:
 - (a) Articles 3 to 7 of the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe, with respect to the Commission, including its offices, property, and assets;
 - (b) Article 18 of the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe, with respect to the Executive Director and other members of the Secretariat;
 - (c) Article 18(a) and (e) of the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe with respect to the experts engaged by the Commission.
3. States that are Members shall, in their territory, apply the same privileges and immunities as provided for under Article 16 of the General Agreement on Privileges and Immunities of the Council of Europe with respect to the Commissioners when engaged on the business of the Commission.
4. Representatives of Members in the organs of the Commission, the Commissioners, the Executive Director, other members of the Secretariat, and experts engaged by the Commission shall, in the territory of each State that is a Member, be accorded immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and acts performed by them in their official capacity, and shall, after the expiry of their terms of office, continue to be accorded such immunity.
5. Any State that is a Member may, by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that no immunity from legal process conferred on a person by means of paragraphs 2, 3, and 4 above shall apply in the case of an offence against the

regulations on motor-vehicle traffic committed by such a person, or in a case of damage caused by a motor-vehicle belonging to or driven by such a person.

6. The privileges and immunities of:
 - (a) the Commissioners may be waived by the Assembly;
 - (b) the Executive Director, other members of the Secretariat, and experts engaged by the Commission may be waived by the Secretary General of the Council of Europe.
7. The immunity under subparagraph 2(a) above may be waived by the Assembly. Such waiver of immunity shall not extend to any measure of execution in, or confiscation of, property of the Commission, including its digital platform and all data about Claims and evidence, for which a separate waiver by the Assembly shall be necessary.
8. In the event of denunciation by any Member or termination of this Convention, Members shall continue to grant the immunities referred to in this article.

PART IV – ORGANISATIONAL STRUCTURE

Article 7 – Assembly

1. The Assembly shall be composed of all Members of the Commission.
2. The Assembly shall meet at the seat of the Commission unless the Assembly decides otherwise. The first meeting of the Assembly shall be convened by the depositary of this Convention within one year after its entry into force.
3. The Assembly shall elect a Chair and two Vice Chairs for a period of three years. The Chair of the Assembly, or, in the absence of the Chair, one of the Vice Chairs, shall conduct the proceedings of the Assembly and perform other duties in accordance with the rules of procedure adopted by the Assembly.
4. The Assembly shall:
 - (a) have overall responsibility for the fulfilment of the mandate of the Commission and oversee the work of the bodies of the Commission;
 - (b) recommend to Members, the bodies of the Commission, as well as subsidiary organs as referred to in subparagraph (i) below, measures to advance the aims of the Commission;
 - (c) approve rules and regulations governing the work of the Commission adopted by the Council in accordance with subparagraph 2(c) of Article 10 of this Convention;
 - (d) determine members of the Council in accordance with Article 10 of this Convention;
 - (e) approve the roster of candidates to serve as Commissioners and update such a roster at least annually;
 - (f) at its first meeting, and subsequently as needed, elect the Executive Director of the Commission for appointment by the Secretary General of the Council of Europe;
 - (g) authorise the Executive Director to execute the transfer of the Register to the Commission pursuant to Articles 24 and 25 of this Convention at a time the Assembly deems appropriate, taking into consideration the consequences for the annual assessed contributions of Members;

- (h) upon the recommendation of the Council, authorise the Council to establish Panels and appoint the required Commissioners at a time the Assembly deems appropriate, taking into consideration the consequences for the annual assessed contributions of Members;
 - (i) upon the recommendation of the Council and/or the Executive Director, establish any subsidiary organs necessary for the exercise of the functions of the Commission;
 - (j) adopt the annual scale of contributions;
 - (k) adopt the annual budget of the Commission;
 - (l) adopt the annual financial report of the Commission;
 - (m) adopt the annual activity report of the Commission; and
 - (n) perform any other function vested in it by this Convention and any other function necessary for the fulfilment of the mandate of the Commission that is not vested by this Convention in the Council, the Panels of Commissioners, the Executive Director, or the Secretariat. The Assembly may delegate some or all of these other functions to the Council.
5. The Assembly shall meet as often as is necessary, but at least once a year. The Assembly shall convene when it so decides, when requested by the Council, or when requested by any Member if such a request is supported by one-third of the Members. The Chair shall have the right to convene extraordinary meetings of the Assembly in the event of an urgent need. Subject to paragraph 6 below, the presence of a majority of all Members is required for any decision-making of the Assembly.
6. The Assembly may exercise its decision-making through written procedure and by electronic means as determined in the rules of procedure of the Assembly.
7. The Assembly may establish advisory committees to assist with its work in specific areas of relevance to the Assembly or the Commission as a whole.
8. The Assembly shall adopt its own rules of procedure and any other rules or arrangements required for the implementation of its functions.
9. The Secretariat shall serve as the secretariat of the Assembly.

Article 8 – Financial Committee

1. The Assembly shall establish the Financial Committee as a subsidiary organ of the Assembly. The Financial Committee shall:
- (a) determine the annual assessed contributions of Members in accordance with Article 23(3) of this Convention;
 - (b) provide advice to the Secretariat in the preparation of the budget of the Commission;
 - (c) review the draft budget of the Commission for the following year, as prepared by the Secretariat, and report to the Assembly;
 - (d) review and authorise the acceptance of contributions from entities other than Members and Observers in accordance with Article 23(4) of this Convention;
 - (e) provide recommendations to the Assembly relating to other relevant financial matters; and
 - (f) perform any other tasks related to financial matters assigned to it by the Assembly.

2. The Financial Committee shall be comprised of representatives of:
 - (a) all Members that are the Major Contributors to the budget of the Commission;
 - (b) other Members and Observers that contribute to the budget of the Commission an amount at least equal to the obligatory contributions of the Major Contributors during the financial year for which they made such a contribution;
 - (c) other Members elected by the Assembly.
3. The Assembly shall determine the number of Members and of Observers under subparagraphs 2(b) and 2(c) above. The Assembly shall review such numbers annually. The number of Observers shall not be higher than the number of Members.
4. In the event that the Commission receives sufficient funds wholly from sources other than assessed contributions to meet its budgetary needs, the Financial Committee shall only be comprised of representatives of Members elected by the Assembly.
5. The Financial Committee shall endeavour to adopt its decisions by consensus. Unless otherwise provided in this Convention, where efforts to achieve consensus have been exhausted, the Financial Committee shall adopt decisions by a two-thirds majority of the votes cast, with each member of the Financial Committee having one vote. The presence of a majority of members of the Financial Committee is required for any decision-making of the Financial Committee.
6. Decisions on procedural matters shall be adopted by a majority of the votes cast. If there is a doubt or uncertainty as to whether the matter is procedural, the decision shall be adopted in accordance with paragraph 5 above.
7. The Financial Committee shall meet as necessary and report to the Assembly. The Financial Committee may invite Members, Observers, and other States and entities that have supported the Commission financially over the relevant reporting period to be present during the meetings of the Financial Committee.
8. The Secretariat shall provide the necessary administrative support to the Financial Committee.

Article 9 – Voting in the Assembly

1. Unless a different threshold is specifically required by this Convention, the Assembly shall adopt its decisions by a two-thirds majority of the votes cast.
2. Decisions under subparagraphs 4(g) and 4(h) of Article 7 of this Convention shall be adopted by a two-thirds majority of the votes cast, including the affirmative votes of all Major Contributors.
3. Decisions on procedural matters shall be adopted by a majority of the votes cast. If there is a doubt or uncertainty as to whether the matter is procedural, the decision shall be adopted in accordance with paragraph 1 above.
4. Each Member shall have one vote in the Assembly.

Article 10 – Council

1. The composition of the Council shall be determined as follows:
 - (a) The Council shall be composed of a minimum of nine and a maximum of fifteen Members. Unless the Assembly decides otherwise, members of the Council shall serve for a period

of three years on a rotational basis. The Assembly shall determine the composition of the Council from a list of Members that have expressed an interest in serving on the Council, in the order in which they became a Member.

- (b) The Assembly shall determine the initial nine Members that comprise the Council at its first meeting or as soon as possible thereafter.
 - (c) The Assembly shall determine three additional members of the Council at the meeting following the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, or approval of this Convention or accession to this Convention, and three additional members following the deposit of the fortieth such instrument.
 - (d) When Ukraine and/or the Russian Federation are members of the Council in accordance with the rules of subparagraph (a) above, they shall abstain from voting under subparagraphs 2(b), 2(c)(ii) to (v), and 2(d) below. When Ukraine and/or the Russian Federation are Members, but not members of the Council, they shall be invited to participate in the meetings of the Council with the right to present their position, but without the right to vote.
 - (e) The Assembly shall adopt the rules governing the rotation of membership in the Council in accordance with the provisions of this article, including ensuring continuity when the membership rotates.
2. The Council shall, without prejudice to Article 7 of this Convention:
- (a) have responsibility for the exercise of the mandate of the Commission;
 - (b) appoint the Commissioners from the roster of candidates approved by the Assembly in accordance with subparagraph 4(e) of Article 7 of this Convention and establish Panels in accordance with Article 12 of this Convention;
 - (c) adopt the rules and regulations governing the work of the Commission, to be subsequently approved by the Assembly, including as regards the determination of:
 - i. rules and procedures for appointment of Commissioners to and their removal from Panels;
 - ii. rules and procedures for the submission, review, assessment, and decision of Claims, and for the determination of the amount of compensation due in each case;
 - iii. standards and requirements for evidence;
 - iv. rules for evaluation of damage, loss, or injury;
 - v. standards and approaches to compensation;
 - vi. procedures for resolving disputed issues;
 - vii. the order of priority for the review, assessment, and decision of Claims;
 - viii. the rules and procedures required for continuation of the work of the Register within the framework of the Commission; and
 - ix. other matters within the competence of the Council;

- (d) have the authority to adopt or remit the recommendations of Panels for decisions with respect to amounts of compensation due for Claims considered by Panels, as well as with respect to the legal and factual basis of the recommendations, subject to Articles 17 and 18 of this Convention; and
 - (e) perform any other function delegated to it by the Assembly.
3. The Council shall meet regularly in order to consider the recommendations of Panels for decisions with respect to considered Claims and to make any other decisions necessary to perform its functions. The Secretariat may participate in the meetings of the Council in an advisory capacity.
 4. The Council shall endeavour to adopt its decisions by consensus. Unless otherwise provided in this Convention, where efforts to achieve consensus have been exhausted, the Council shall adopt decisions by a two-thirds majority of the votes cast, with each member of the Council having one vote. Subject to paragraph 5 below, the presence of a majority of members of the Council is required for any decision-making of the Council.
 5. The Council may exercise its decision-making through written procedure and by electronic means as determined in its rules of procedure.
 6. Decisions on procedural matters shall be adopted by a majority of the votes cast. If there is a doubt or uncertainty as to whether the matter is procedural, the decision shall be adopted in accordance with paragraph 4 above.
 7. The Council shall adopt its own rules of procedure and any other arrangements required for the implementation of its functions. The Council shall elect a Chair and one or two Vice Chairs from among its members for terms of office of one year with the possibility of re-election.
 8. The Council shall provide reports to the Assembly twice a year. Such reports shall include the number of Claims considered by the Council and the total amount of compensation awarded in each category, as well as a summary of any other significant factual or legal matters relevant to the work of the Commission.

Article 11 – Commissioners

1. The appointment of Commissioners shall take place on an inclusive basis, bearing in mind the need for independence, impartiality, integrity, high moral character, experience, professional multidisciplinary expertise, broad geographical representation, and gender balance. The Commissioners shall be experts in fields such as international law, dispute resolution, finance, accountancy, insurance, or damage assessment. The Council may establish additional requirements for the appointment of Commissioners to address specific needs of the Panels.
2. Candidates for Commissioners may be nominated by Members. Candidates can also apply directly to serve as Commissioners. The Secretariat shall organise the process of nomination and application, screen the candidates, and create the roster of eligible candidates to serve as Commissioners.
3. The Secretariat shall submit the roster of candidates to the Assembly for approval. The Secretariat shall submit an updated roster to the Assembly for its approval annually, or as requested by the Assembly or the Council.
4. Candidates cannot be disqualified solely on the basis of their nationality.
5. The terms of engagement of Commissioners, including their remuneration, shall be determined by the Council.

6. Commissioners shall sit in their individual capacity and be available to carry out their duties in an effective manner.

Article 12 – Panels

1. Panels shall be established by the Council to review and assess Claims and to determine any amount of compensation due in each case. They shall make recommendations for decisions to the Council for adoption.
2. The Council, upon recommendation of the Secretariat, and bearing in mind considerations of efficiency, flexibility, and workload, shall determine the number of Panels to be established as well as the mandate of each Panel.
3. Each Panel shall be composed of three Commissioners appointed to that Panel by the Council.
4. The Commissioners of each Panel shall, by consensus, designate from among themselves the Chair of that Panel. Should they be unable to reach consensus, the Council shall designate the Chair.

Article 13 – Secretariat

1. The Commission shall have a Secretariat headed by an Executive Director.
2. The Secretariat shall, under the authority of the Executive Director, provide substantive, technical, and administrative support for the maintenance and functioning of the Commission.
3. The Secretariat shall possess or procure the necessary expertise for the performance of its functions, including sufficient expertise in relevant domestic law and proficiency in relevant languages.
4. The Council of Europe Staff Regulations and Staff Rules shall apply to the Secretariat. Nationals of all member States of the Council of Europe and nationals of all Members shall be eligible for appointment as staff members of the Commission. The Assembly may further derogate from applicable Council of Europe rules and regulations, including regarding the nationality of staff, if doing so advances the exercise of the functions of the Commission. Such approved derogations shall be communicated to the Committee of Ministers and the Secretary General of the Council of Europe.

Article 14 – Executive Director

1. The Executive Director shall represent the Commission and is entitled to act on its behalf.
2. The Executive Director shall be entitled to conclude contracts, agreements, and arrangements on behalf of the Commission. Any international agreements shall be concluded by the Executive Director on behalf of the Commission following prior approval by the Assembly. Any arrangements with national or international bodies providing for any exchange of information on Claims or evidence shall be concluded by the Executive Director on behalf of the Commission following prior approval by the Council.
3. The Secretary General of the Council of Europe shall delegate to the Executive Director such powers as are necessary for the exercise of the duties of the Executive Director with respect to the Secretariat.
4. The Executive Director shall:
 - (a) have day-to-day responsibility for overseeing and administering the work of the Secretariat;

- (b) ensure substantive, technical, administrative, and organisational support for the work of the Assembly, the Council, and the Panels, including regular liaison and preparation of their meetings;
 - (c) be responsible for forwarding Claims to the Panels for consideration and forwarding recommendations of the Panels to the Council;
 - (d) liaise with relevant national and international bodies on various issues related to the work of the Commission, including on issues concerning Claims and evidence; and
 - (e) perform any other function vested in the Executive Director by this Convention or delegated by the Assembly and/or the Council.
5. The Executive Director shall be elected by the Assembly. Upon election by the Assembly, the Executive Director shall be appointed by the Secretary General of the Council of Europe and shall be expected to serve a renewable term of four years.
 6. Members are invited to nominate candidates for the position, bearing in mind the nature of Claims before the Commission.
 7. Candidates should be individuals of integrity, high moral character, appropriate experience, and professional qualifications for the role.

Article 15 – Independence

1. The Commissioners, as well as the Executive Director and the other members of the Secretariat, shall be independent in the performance of their duties.
2. In the performance of their duties, the Commissioners, as well as the Executive Director and the other members of the Secretariat, shall not seek or accept instructions from any government or from any other authority or entity external to the Commission. They shall refrain from any action which might reflect negatively on their position as international officials responsible only to the Commission.
3. Each Member, as well as the Council of Europe and its bodies, undertakes to respect the exclusively independent character of the responsibilities of the Commissioners, as well as of the Executive Director and the other members of the Secretariat, and not to seek to influence them in the discharge of their duties.
4. The Commissioners, as well as the Executive Director and the other members of the Secretariat, shall have no personal or financial interest in any matter before the Commission. Any conflict of interest shall be disclosed and dealt with in accordance with the rules of the Commission.
5. Rules on conflicts of interest and disclosure for the Commissioners, as well as, as appropriate, for the Executive Director and the other members of the Secretariat, shall be adopted by the Council.

PART V – CLAIMS AND PROCEDURE

Article 16 – Examination of Claims by Panels

1. The Panels shall examine Claims, establish whether the Claims are substantiated, determine any amount of compensation due with respect to each Claim, and make recommendations for decisions to the Council for adoption in accordance with the applicable Rules and Regulations.
2. Panels may request the Secretariat to engage experts to assist them where specialised knowledge, expertise, or experience is required.

3. The examination of Claims shall take place on the basis of the Rules and Regulations. Panels shall determine their own working methods.
4. The Secretariat shall provide administrative, technical, legal, and other assistance to the Panels in the performance of their functions but shall not be involved in the ultimate decision-making of the Panels.

Article 17 – Decision-making of the Panels

1. The Panels shall endeavour to adopt their recommendations by consensus. Where efforts to achieve consensus have been exhausted, recommendations for decisions shall be adopted by a majority of the Commissioners on the Panel. The Secretariat shall record whether decisions of the Panels were taken by consensus or by a majority and the outcome of any voting.
2. The recommendations for decisions of the Panels shall be reasoned.

Article 18 – Decision-making on Recommendations of Panels

1. The Council shall consider the recommendations of the Panels with respect to Claims as soon as possible after such recommendations are forwarded to the Council. In its assessment of the recommendations, the Council shall follow the grouping of Claims, if any, used by the Panels.
2. Upon full consideration by the Council, a recommendation shall be deemed approved by the Council unless the Council decides, on grounds stipulated by the Rules and Regulations, to remit the recommendation to the Panel, providing the reasons for its decision together with any further guidance, which shall form an integral part of the decision of the Council.
3. The Panel shall consider the guidance of the Council and make a new recommendation as appropriate.
4. In the exceptional situations provided for in the Rules and Regulations, the Council may refer a recommendation of a Panel to an ad hoc review panel established by the Council for that purpose.
5. The ad hoc review panel shall be comprised of three Chairs of Panels. Articles 16 and 17 of this Convention shall apply to ad hoc review panels and their work.
6. Upon full consideration by the Council, the recommendation of the ad hoc review panel shall be deemed approved by the Council unless the Council refers the matter to the Assembly, which shall finally decide the matter in the Council's stead.
7. A recommendation approved in accordance with this article shall become the final decision of the Commission with respect to any Claim in question, and shall not be subject to further appeal or review.
8. A record of decision-making of the Assembly, the Council, and any ad hoc review panel shall be maintained by the Secretariat.

Article 19 – Judgments or Awards by Courts or Tribunals and other Adjudicative Bodies

1. In their decision making, the Panels and the Council shall take into account, as appropriate, relevant judgments or awards by courts or tribunals and other adjudicative bodies established under international law.
2. The Panels and the Council may also take into account relevant judgments or awards by any national courts and tribunals.

3. The Commission, through its bodies, shall take appropriate measures to ensure that no claimant receives double compensation for the same damage, loss, or injury. Members shall endeavour to support the Commission in this regard, in particular through the exchange of information with the Commission, as appropriate.

Article 20 – Standards and Safeguards

1. The Commission, including its Council, Panels, and Secretariat, shall operate according to the highest standards of independence, impartiality, fairness, and objectivity.
2. The Commission shall operate in a transparent manner, regularly inform the public about its activities, and duly protect personal data. The rules on transparency, including the rules for the publication of the decisions of the Commission, shall be adopted by the Council.
3. The Council shall adopt rules on the protection of personal data and confidentiality.
4. All proceedings of the Commission shall be conducted ensuring appropriate procedural safeguards.

Article 21 – Funding of Compensation Awarded and Enforcement

1. Members recognise that the Russian Federation must bear the legal consequences of all of its internationally wrongful acts, including making reparation for the injury, including any damage, caused by such acts. It is therefore expected that the Russian Federation shall fund the compensation determined and awarded by the Commission under this Convention.
2. Members, with the exception of the Russian Federation, shall not be required to fund the compensation determined and awarded by the Commission.
3. Decisions of the Commission cannot be enforced through courts or other judicial or quasi-judicial institutions within the national jurisdictions of the Members unless expressly permitted by a relevant Member under the national law of that Member.

Article 22 – Mechanics for Payment of Compensation Awarded

The Assembly may consider the mechanics for the payment of compensation awarded after funding has become available, including payment from any compensation fund that may be established or designated for this purpose at a point the Assembly agrees appropriate.

PART VI – FINANCING OF THE COMMISSION

Article 23 – Financing and Budget

1. Upon the Russian Federation becoming a Member, it shall bear the costs of the Commission from the entry into force of this Convention.
2. Until the Russian Federation bears the costs of the Commission, the Commission shall be financed through the annual assessed contributions of Members and voluntary contributions. Such contributions shall be made without prejudice to the possibility of recovery from the Russian Federation.
3. The annual assessed contributions of Members shall be determined by the Financial Committee, based on the criteria for the determination of the annual scale of contributions for the general budget of the Council of Europe and can be adjusted by the Assembly in accordance with the principles on which that scale is based.
4. The Commission may receive and utilise voluntary contributions connected to its work, including contributions in kind. These contributions shall be consistent with the mandate and functions of the Commission. Contributions from entities other than Members and Observers are subject to the prior authorisation of the Financial Committee.

5. The Commission shall have its own budget within the framework of the Council of Europe. The Assembly shall adopt every year the budget of the Commission for the following year, prepared by the Secretariat and reviewed by the Financial Committee.
6. Subject to the provisions of this Convention, the Financial Regulations of the Council of Europe shall apply.
7. The Assembly may suspend the rights of a Member where it considers that the Member has failed to fulfil its financial obligations under this Convention.

PART VII – REGISTER OF DAMAGE CAUSED BY THE AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION AGAINST UKRAINE

Article 24 – Transfer of the Work of the Register

1. As soon as possible after the establishment of the Commission and the appointment of its Executive Director, the Executive Director shall engage with the Register and/or the Council of Europe to make preparations for the transfer of the work of the Register, as appropriate, to the Commission in a way that will ensure the uninterrupted operation of the Register until its termination, and that will place information on Claims and evidence held by the Register at the disposal of the Commission. Such transfer shall include the digital platform of the Register, including all information about Claims and evidence contained therein, other documentation, its archives, its movable and immovable property, including, but not limited to, bank accounts, information technology equipment, software and any licences thereto, contracts, and arrangements of the Register, as well as any associated data, in such a way that the Commission becomes the legal successor of the Register.
2. The Assembly, the Council, and the Members shall assist the Executive Director as necessary and appropriate in preparation for the transfer of the work of the Register to the Commission.
3. Following the decision of the Assembly under subparagraph 4(g) of Article 7 of this Convention, the Executive Director shall execute the transfer of the work of the Register to the Commission, and shall certify to the Assembly when such transfer is completed and the Commission can commence its work on the Claims.

Article 25 – Continuation of the Work of the Register within the Framework of the Commission

1. The functions of the Register, including the organisation of the submission of Claims, shall continue as part of the Commission.
2. The Council, upon the proposal of the Executive Director, shall adopt relevant rules and procedures to that effect.

PART VIII – FINAL CLAUSES

Article 26 – Dispute Settlement

In the event of a dispute between Members as to the interpretation or application of this Convention, these Members shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including through the Assembly, which shall facilitate the friendly settlement of such disputes.

Article 27 – Membership and Observer Status

1. Subject to Article 28 of this Convention, any State, the European Union, and any other Regional Integration Organisation may become a Member of the Commission by becoming a Party to this Convention in accordance with the procedures set out in this Convention.

2. The Assembly may invite any State, Regional Integration Organisation, or international organisation to become an Observer of the Commission in accordance with the terms established by the Assembly. Any State, Regional Integration Organisation, or international organisation may request to be invited to become an Observer.
3. Without prejudice to Article 7 of this Convention, Observers may participate in the meetings of the Assembly without the right to vote and make oral or written statements in the meetings of the Assembly.
4. Observers having made voluntary contributions to the budget of the Commission of an amount at least equal to the amount determined by the Assembly in accordance with subparagraph 4(j) of Article 7 of this Convention, shall have the right to participate in the adoption of the annual budget of the Commission, the annual financial report of the Commission, and the annual activity report of the Commission in accordance with subparagraphs 4(k) to (m) of Article 7 of this Convention with the right to vote in the Assembly during the financial year for which they made such a contribution.
5. Any Member acting in a manner inconsistent with the mandate of the Commission or impeding its functions may be suspended from its rights and requested by the Assembly to withdraw in accordance with Article 35 of this Convention. If such Member does not comply with this request, the Assembly may decide that such Member has ceased to be a Member as from such date as the Assembly may determine.
6. Any Observer acting in a manner inconsistent with the mandate of the Commission or impeding its functions may have its observer status suspended or revoked by the Assembly, in accordance with procedures established by the Assembly.

Article 28 – Membership of the Russian Federation and Participation in the Work of the Bodies of the Commission

1. The Russian Federation may become a Member of the Commission at any time by expression of its consent to be bound by this Convention in accordance with Article 31 of this Convention, and on the condition of making a declaration to be attached to an instrument of accession to this Convention that:
 - (a) it accepts its responsibility under international law for damage, loss, and injury caused by its internationally wrongful acts in or against Ukraine, including its aggression in violation of the Charter of the United Nations, as well as its violations of international humanitarian law and international human rights law:
 - i. in the territory of Ukraine within its internationally recognised borders, which includes its land, airspace, internal waters, and territorial sea;
 - ii. in the exclusive economic zone of Ukraine and on its continental shelf, in accordance with international law and, as applicable, national legislation of Ukraine;
 - iii. to any aircraft or vessel under the jurisdiction of Ukraine;
 - iv. to all natural and legal persons concerned, as well as the State of Ukraine, including its regional and local authorities and state-owned or controlled entities;
 - (b) it agrees to honour the decisions of the Commission on compensation and to provide the necessary means for the payment of compensation awarded or some other amount agreed to by Ukraine; and
 - (c) it agrees to reimburse Members and, where applicable, Observers for their contributions to the costs of the Commission.

2. The Assembly shall satisfy itself that the declaration by the Russian Federation attached to its instrument of accession meets the conditions in paragraph 1 above.
3. The Council shall, as soon as the Russian Federation expresses an interest in becoming a Member of the Commission, adopt further rules governing the participation of the Russian Federation in the work of the Commission. These rules shall be approved by the Assembly by consensus.
4. The Russian Federation may request to be invited to become an Observer of the Commission at any time in accordance with Article 27 of this Convention.

Article 29 – Depositary

The Secretary General of the Council of Europe shall be the depositary of this Convention.

Article 30 – Signature, Ratification, Acceptance, Approval, and Entry into Force

1. This Convention shall be open for signature by all member States of the Council of Europe, any other States and the European Union that participated in the Diplomatic Conference for the adoption of this Convention, and any other States that voted in favour of United Nations General Assembly Resolution ES-11/5 of 14 November 2022, entitled “Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine”.
2. This Convention is subject to ratification, acceptance, or approval. Instruments of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which both of the following conditions are met:
 - (a) twenty-five signatories have expressed their consent to be bound by this Convention in accordance with the provisions of paragraph 2 above; and
 - (b) the aggregate individual contributions of these signatories to the budget of the Register for 2025¹ constitute at least 50% of the total of the budget of the Register for 2025.
4. Subject to Article 28 of this Convention regarding the Russian Federation, in respect of any signatory referred to in paragraph 1 above that subsequently expresses its consent to be bound by it, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance, or approval.

Article 31 – Accession

1. After the entry into force of this Convention, the Parties to this Convention, through the Assembly, may invite to accede to this Convention any State or Regional Integration Organisation that did not participate in the Diplomatic Conference for the adoption of this Convention and did not vote in favour of United Nations General Assembly resolution ES-11/5 of 14 November 2022, entitled “Furtherance of remedy and reparation for aggression against Ukraine”.
2. Notwithstanding paragraph 1 above, and in accordance with Article 28 of this Convention, the Russian Federation may accede to this Convention at any time.

¹ In accordance with the adjusted budget 2025 (document RD4U-COP(2024)16, p. 6, Table 7), as adopted by the Conference of Participants of the Register on 11 October 2024 (document RD4U-COP(2024)18, p. 3), 50% of the total budget of the Register for 2025 equals €3 692 150. For signatories that have not made a contribution to the budget of the Register for 2025, the amount that would have been their assessed contribution to the budget of the Register had they been a Participant of the Register shall be used for the purposes of calculation of aggregate individual contributions under this subparagraph (b).

3. In respect of any acceding State or Regional Integration Organisation, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 32 – Territorial Application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval, or accession, specify the territory or territories of that State to which this Convention shall apply.
2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory of that State specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General of the Council of Europe.
3. Any declaration made under paragraphs 1 and 2 above may, in respect of any territory specified in any such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General of the Council of Europe.

Article 33 – Amendments

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Member.
2. Proposals for the amendment of this Convention may include a proposal to expand the temporal scope of this Convention to include Claims for compensation for damage, loss, or injury caused by the internationally wrongful acts committed by the Russian Federation in or against Ukraine on or after 20 February 2014.
3. Any proposal for amendment shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the Members. The Secretary General of the Council of Europe shall inform the Assembly thereof.
4. The Assembly shall consider and may adopt the proposed amendment.
5. The text of any amendment adopted by the Assembly shall be forwarded by the Secretary General of the Council of Europe to the Members for ratification, acceptance, or approval.
6. Any amendment adopted in accordance with this article shall enter into force on the thirtieth day following the date on which all Members have informed the Secretary General of the Council of Europe that they have ratified, accepted, or approved it.

Article 34 – Reservations

No reservation may be made in respect of the provisions of this Convention.

Article 35 – Denunciation

1. At any time after the date on which this Convention has entered into force in accordance with Article 30 of this Convention, any Member may denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the Secretary General of the Council of Europe. In case of a denunciation by the Russian Federation, the expiration

period shall be ten years or until the termination of this Convention in accordance with Article 36 of this Convention.

3. No denunciation under this article shall have any retroactive effect on the commitments and obligations under this Convention during the time of the membership of the denouncing Member.

Article 36 – Duration and Termination

1. Without prejudice to paragraph 4 below, this Convention shall remain in force for a minimum period of ten years from its entry into force.
2. It shall remain in force thereafter for successive periods of up to five years if the Assembly, by a majority of at least three-quarters of all Members, by a decision taken within a year before the end of the then-current period, decides that it should remain in force.
3. At any time after the tenth anniversary of this Convention coming into force, the Assembly may, by a majority of at least three-quarters of all Members, terminate this Convention and dissolve the Commission.
4. This Convention shall be terminated by the Assembly if:
 - (a) as a result of denunciations made in accordance with Article 35 of this Convention, the number of Parties to this Convention falls below the threshold specified in subparagraph 3(a) of Article 30 of this Convention; or
 - (b) there are insufficient funds to finance the anticipated expenses of the following twelve months of the operations of the Commission and the Commission is unable to secure alternative means of financing the Commission.
5. Termination under subparagraph 4(a) above shall be effective twelve months from the date of receipt by the Secretary General of the Council of Europe of the notification of denunciation which triggers this event, unless within three months of the date when the number of Parties to this Convention falls below the threshold specified in subparagraph 3(a) of Article 30 of this Convention, the Assembly by consensus decides that this Convention should remain in force and that the Commission should continue for a specified period.
6. Termination under subparagraph 4(b) above shall be effective as soon as possible after the date of the decision of the Assembly to terminate it.
7. In the event of the termination of this Convention and the dissolution of the Commission, the Assembly shall ensure the subsequent preservation of all information about the Claims and evidence received by the Commission, its decisions, and other documentation, including its archives.
8. Prior to the termination of this Convention and the dissolution of the Commission pursuant to this article, the Assembly shall adopt any necessary transitional arrangements.

Article 37 – Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, other States and the European Union that participated in the Diplomatic Conference for the adoption of this Convention, any signatory, any Party, and any other State or Regional Integration Organisation that has been invited to accede to this Convention, of:

- (a) any signature;
- (b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval, or accession;

- (c) the date of entry into force of this Convention in accordance with Article 30 of this Convention;
- (d) any amendment adopted in accordance with Article 33 of this Convention and the date on which such amendment enters into force;
- (e) any declaration made in accordance with Article 6(5) of this Convention;
- (f) any denunciation made in accordance with Article 35 of this Convention;
- (g) any other act, declaration, notification, or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, this 16th day of December 2025, in English, French and Spanish, all texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, any other States and the European Union that participated in the Diplomatic Conference for the adoption of this Convention, and to any State or Regional Integration Organisation invited to accede to this Convention.

Minister Spraw Zagranicznych

DPUE.950.309.2025 / 4

AW

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej Konwencji w sprawie utworzenia Międzynarodowej Komisji do spraw Roszczeń dla Ukrainy, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Umowa międzynarodowa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.